

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. Wijzigingen beoordelingskader asielaanvraag
- ↓ 2. Nieuwe gedragscode tolken en vertalers
- ↓ 3. Inzet EUAA-medewerkers in PBAA zaken

Jurisprudentie

- ↓ 1. 28-02-2024, Rb Arnhem MK, NL23.21423, *Afghanistan*, beroep gegrond [terugkeerders; Taliban; ambtsberichten]
- ↓ 2. 20-02-2024, Rb Utrecht, NL24.1207, *Algerije*, beroep gegrond [politieke overtuiging; Afdelingsuitspraak]
- ↓ 3. 01-03-2024, Rb Roermond, NL22.18743, *Iran*, beroep gegrond [buitenechtelijke relatie; visumdossier; integrale geloofwaardigheidsbeoordeling]
- ↓ 4. 26-02-2024, Rb Haarlem, NL24.4438, beroep gegrond [Dublin-Kroatië; artikel 17 DVO]
- ↓ 5. 26-02-2024, Rb Amsterdam, NL23.36179, beroep gegrond [Dublin-Bulgarije; opvangvoorzieningen; rechtsbijstand]
- ↓ 6. 19-04-2024, Rb Groningen, NL24.271, *Nigeria*, beroep gegrond [bescherming in Italië; vertaling]
- ↓ 7. 07-02-2024, ABRvS, [202102742/1/V1](#), hoger beroep vreemdeling gegrond [verzoek om heroverweging; ingangsdatum vergunning]
- ↓ 8. 21-02-2024, Rb Utrecht, NL24.2330, *Ethiopië*, beroep ongegrond [Tigray; discriminatie; twitterberichten]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentie op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

1. Wijzigingen beoordelingskader asielaanvraag

In een [kamerbrief d.d. 5 maart 2024](#) informeert staatssecretaris Van der Burg (JenV) de Tweede Kamer over aankomende wijzigingen op onderdelen van de beoordeling van de asielaanvraag. Het gaat daarbij om de aanpassing van de geloofwaardigheidsbeoordeling en de weging van de geloofwaardig geachte feiten en omstandigheden, de aanpassing van het groepsbeleid en over de wijze van opvolging van drie recente uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het eerste arrest betrof de wijze waarop zaken waarin een beroep wordt gedaan op een politieke overtuiging beoordeeld dienen te worden (21 september 2023, ECLI:EU:C:2023:688). Het tweede arrest betrof de wijze waarop artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn toegepast dient te worden (9 november 2023, ECLI:EU:C:2023:843). Het derde arrest betrof de positie van vrouwen en de toets inzake het behoren tot een sociale groep in het kader van vluchtelingenstatus (16 januari 2024, ECLI:EU:C:2024:47). Het doel van de aanpassingen is om beter aan te sluiten bij Europese regelgeving en de werkwijze van andere lidstaten.

Geloofwaardigheidsbeoordeling

De toegepaste geloofwaardigheidsbeoordeling zoals thans neergelegd in de Werkinstructie 2014/10 wordt aangepast in de zin dat meer wordt aangesloten bij de terminologie en de bedoeling van het EU-kader en artikel 31 Vw. De bepalingen zoals die volgen uit artikel 4 van de Kwalificatierichtlijn en reeds geïmplementeerd zijn in artikel 31 van de Vw, vormen het uitgangspunt voor de beoordeling. Dit betekent dat de verklaringen van de vreemdeling, indien deze niet voldoende zijn onderbouwd met bewijsmateriaal, alleen geloofwaardig worden geacht als wordt voldaan aan alle vijf gestelde cumulatieve voorwaarden. Dit verschilt van de huidige werkwijze zoals neergelegd in Werkinstructie 2014/10. Deze instructie wordt ingetrokken. De verklaringen van de vreemdeling worden vervolgens betrokken bij de beoordeling of –ondanks het ontbreken van voldoende documenten ter onderbouwing – het relaas geloofwaardig geacht kan worden. Daarmee is het voorstel een verduidelijking en aanpassing van het besliskader en meer in overstemming met EU-regelgeving. Door de geloofwaardigheidsbeoordeling meer in lijn te brengen met de bedoeling van de Kwalificatierichtlijn wordt ook het principe van het voordeel van de twijfel terughoudender toegepast. Tegelijkertijd met deze aanpassing wordt ook de IND Werkinstructie 2022/1, waarin IND-medewerkers worden aangespoord sneller over te gaan tot het geven van voordeel van de twijfel, ingetrokken.

Aangepast toetsingskader geloofwaardigheid

De vreemdeling en de IND hebben tijdens de asielprocedure een samenwerkingsverplichting. Het is daarbij aan de vreemdeling om, voor zover redelijk, alle relevante feiten en omstandigheden en de daarmee samenhangende bewijsstukken zo snel mogelijk naar voren te brengen. Bij de beoordeling van de geloofwaardigheid dient rekening te worden gehouden met de persoon van de vreemdeling en diens achtergrond. Ook moet er rekening gehouden worden met eventuele ‘verschonende omstandigheden’, die een bepaald gebrek in de geloofwaardigheid zouden kunnen verklaren (denk aan leeftijd, opleidingsniveau, trauma, gezondheidsproblemen, schaamte en interculturele barrières).

De IND onderzoekt of de vreemdeling het asielmotief voldoende heeft onderbouwd met objectieve bewijsstukken. Het gaat hierbij om objectieve documenten die authentiek zijn en waarvan de echtheid kan worden vastgesteld en die bevestigen wat de vreemdeling heeft verklaard. Ook kan het gaan om objectieve, openbare bronnen die de verklaringen van de vreemdeling bevestigen. Algemene informatie die niet specifiek op de vreemdeling ziet, zal, zonder nader ondersteunend bewijs in beginsel onvoldoende zijn.

Als blijkt dat de documenten kunnen worden geaccepteerd als volledige onderbouwing van het asielmotief en er geen sprake is van contra-indicaties, dan heeft de vreemdeling het motief aannemelijk gemaakt en kan het asielmotief geloofwaardig worden geacht. Als de vreemdeling een asielmotief niet of onvoldoende kan onderbouwen met documenten of ander objectief bewijsmateriaal

past de IND de geloofwaardigheidstoets (ex artikel 31, zesde lid, Vw) toe om tot een oordeel te komen ten aanzien van de geloofwaardigheid.

De aan het asielmotief ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden worden (alsnog) geloofwaardig geacht als de vreemdeling voldoet aan de volgende vijf – cumulatief geformuleerde – voorwaarden:

- 1) de vreemdeling heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn aanvraag te staven;
- 2) alle relevante elementen waarover de vreemdeling beschikt, zijn overgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;
- 3) de verklaringen van de vreemdeling zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn aanvraag;
- 4) de vreemdeling heeft zijn aanvraag zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten; en
- 5) vast is komen te staan dat de vreemdeling in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.

Indien door de vreemdeling aantoonbaar bewust onjuiste informatie, waaronder documentatie, wordt verstrekt ten behoeve van zijn aanvraag, bijvoorbeeld met betrekking tot identiteit of reisroute, maar ook indien eerder onder een andere naam een aanvraag is ingediend zal dat worden meegewogen in de beoordeling van de geloofwaardigheid.

Zie ook: [Nota aanpassing geloofwaardigheidsbeoordeling](#)

Groepenbeleid

Het voornemen van de staatssecretaris is om het groepenbeleid te herzien. In het landenbeleid worden momenteel verschillende groepen aangewezen als risico- of kwetsbare minderheidsgroep. Het uitgangspunt bij de beoordeling is dat individuele omstandigheden moeten worden betrokken. Op grond van zogeheten 'geringe' dan wel 'beperkte' indicaties kan eerder tot verlening van vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus worden overgegaan.

Vreemdelingen behorende tot groepen die in het huidige groepenbeleid zijn aangewezen komen in de huidige praktijk al snel in aanmerking voor asielbescherming. De zwaarwegendheid van de individuele omstandigheden voor leden van deze groepen spelen een steeds minder prominente rol in de beoordelingspraktijk. Een geringe of beperkte indicatie is conform dit beleid reden om in te willigen, terwijl hieruit niet altijd een individueel en concreet risico op vervolging of ernstige schade bij terugkeer blijkt en bovendien kan niet altijd gezegd worden dat de verwachten problemen zwaarwegend genoeg zijn. Bij de toepassing in de huidige praktijk van het groepenbeleid is het dan ook mogelijk dat personen die zelf niet individueel en concreet te vrezen hebben voor vervolging of ernstige schade een asielvergunning krijgen. Dit kan ondermijnend werken op het draagvlak voor het beleid en is de aanleiding geweest om het groepenbeleid te herijken. Om de individuele beoordeling weer centraal te stellen in het beleid en de uitvoering wordt het beleid daarom als volgt gewijzigd.

Risicoprofielen

De huidige werkwijze gaat uit van een lichtere toets voor iedereen die binnen een risicogroep of kwetsbare minderheidsgroep valt, ongeacht het daadwerkelijke risico dat iemand loopt. Om meer gewicht te geven aan een individuele beoordeling is het nodig om af te stappen van een voorgeschreven lagere bewijslast in de vorm van 'geringe' of 'beperkte' indicaties. Het huidig risico- en kwetsbare minderheidsbeleid wordt beëindigd. Het voorstel is om ten aanzien van de beoordeling van de asielaanvraag in het nieuwe groepenbeleid risicoprofielen te identificeren. Het landgebonden asielbeleid geeft met de nieuwe benadering beleidsmatig duiding aan de veiligheidssituatie én de positie van groepen in een herkomstland en biedt de IND ruimte voor een meer individuele beoordeling. Het behoren tot een groep, aangemerkt als risicoprofiel is op zichzelf derhalve niet voldoende voor asielbescherming. De IND beoordeelt of de vreemdeling gelet op zijn persoonlijk profiel en persoonlijke activiteiten binnen de groep in combinatie met landeninformatie een gegronde vrees heeft voor vervolging of ernstige schade. Dit maakt dat binnen een groep onderscheid gemaakt kan worden over de mate van risico dat een individu loopt.

De kwalificatie als risicoprofiel moet worden gezien als een "uitroepteken" waarmee wordt aangegeven dat een bepaald profiel in algemene zin een bepaalde mate van risico kan lopen in een bepaald land van herkomst. Het individualiseringsvereiste zal in het nieuwe kader van de risicoprofielen meer nadruk krijgen waarbij de bewijslast om de gestelde vrees aannemelijk te maken eerst bij de vreemdeling ligt. Het aangewezen zijn als risicoprofiel levert geen beleidsmatig voordeel

op. Er geldt immers beleidsmatig geen lagere bewijslast voor deze groepen. Gebeurtenissen uit het verleden worden uiteraard wel betrokken bij de beoordeling van het risico bij terugkeer, maar een geringe of beperkte indicatie is op zichzelf niet langer een bepalend (inwilligings-) criterium. Bij het aanmerken van een 'profiel' gebeurt niet op basis van vaste criteria, aangezien elk land, elke groep en situatie verschillen, maar in algemene zin worden elementen betreffende de daden van vervolging, de intensiteit, spreiding en cumulatieve impact daarvan, de actoren van vervolging en mate van bescherming betrokken.

Subsidiaire bescherming

De staatsecretaris ziet aanleiding om ook, in voorkomend geval, onder subsidiaire bescherming, meer specifiek artikel 15, onder b van de Kwalificatierichtlijn, groepen aan te merken als een risicoprofiel zoals hiervoor beschreven. Dit kan van toepassing zijn op groepen die niet onder de reikwijdte van het Vluchtelingschap vallen. De verwachting is dat onder subsidiaire bescherming minder snel aanleiding zal bestaan om groepen als 'profiel' aan te merken. Echter, in deze mogelijkheid wordt beleidsmatig wel voorzien. Voor de groepen die thans onder het huidige kwetsbare minderheidsgroepenbeleid vallen wordt ook per groep bezien of deze ook kan worden aangemerkt als risicoprofiel. Hiervoor dient een beleidsmatige herbeoordeling plaats te vinden.

Het risicoprofielenbeleid kan ook opgaan voor groepen die (in de toekomst) op basis van ambtsberichten worden onderkend als groepen die een verhoogd risico op ernstige schade lopen en waarbij het risico niet samenhangt met het behoren tot één van de gronden van het Vluchtelingenverdrag. Het risico volgt bij deze categorieën niet zozeer uit het behoren tot een groep, maar vanwege een gemeenschappelijke omstandigheid, bijvoorbeeld een illegale uitreis uit het land van herkomst en/of verhoogd risico bij inreis in het land van herkomst. Ook deze en andere categorieën kunnen eventueel worden geduid in het kader van de risicoprofielen.

Zie ook: [Nota introductie risicoprofielen](#)

Politieke overtuiging

Naar aanleiding van prejudiciële vragen van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het HvJEU in een arrest van 21 september 2023, ECLI:EU:C:2023:688, de vervolgingsgrond 'politieke overtuiging' nader toegelicht en is ingegaan op de beoordeling van de gegrondheid van de vrees vanwege deze vervolgingsgrond.

Uit het arrest van het HvJEU volgt dat de IND bij de beoordeling van deze vervolgingsgrond niet meer als eis mag stellen dat een politieke overtuiging fundamenteel is. In plaats daarvan dient de IND, volgens het arrest van het Hof, eerst te beoordelen of er sprake is van een politieke overtuiging in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn.

Het begrip 'politieke overtuiging' moet volgens het HvJEU ruim worden uitgelegd. Uit het arrest volgt dat een opvatting, maar ook gedachte of mening van een vreemdeling reeds onder het begrip „politieke overtuiging” kan vallen indien deze vreemdeling verklaart die opvatting, gedachte of mening te hebben of te uiten. Om te spreken van een politieke overtuiging hoeft de vreemdeling nog niet negatief in de belangstelling te hebben gestaan van potentiële actoren van vervolging in zijn land van herkomst. Er zal wel altijd een geloofwaardigheidsbeoordeling plaats moeten vinden om de gestelde politieke overtuiging vast te stellen.

Als eenmaal is vastgesteld dat sprake is van een geloofwaardige politieke overtuiging, dient te worden beoordeeld of er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging wegens die politieke overtuiging. Die beoordeling dient op individuele basis te worden verricht.

De Afdeling heeft in haar einduitspraak van 17 januari jl. belangrijke overwegingen uit het arrest van het Hof herhaald. Daarbij heeft de Afdeling nog uitdrukkelijk overwogen dat onderzocht dient te worden in het kader van de zwaarwegendheid of en zo ja op welke manier de vreemdeling de politieke overtuiging wenst te uiten in geval van terugkeer naar het land van herkomst en wat daarvan de gevolgen zouden zijn.

Het beleid zal conform de vorengenoemde lijn worden gewijzigd.

Toepassing artikel 15c

Het HvJEU heeft op 9 november 2023 arrest (C-125/22) gewezen in een Nederlandse zaak die draaide om de uitleg van artikel 15, onder c van de Kwalificatierichtlijn (hierna: artikel 15c). Naar aanleiding van dit arrest moet het Nederlandse asielbeleid (Vc C2/3.3) en de daaruit volgende beslispraktijk inzake de toets aan artikel 15 en meer specifiek sub c van de Kwalificatierichtlijn worden aangepast. Het HvJEU heeft geoordeeld dat het kan voorkomen dat iemand vanwege zijn persoonlijke situatie slachtoffer kan worden van willekeurig geweld, ook als willekeurig geweld in

mindere mate voorkomt in een gebied. Bij aanvragen uit landen of regio's waar hier sprake van is, moet de IND de persoonlijke situatie meewegen in de individuele beoordeling. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om iemands beroep of fysieke beperkingen waardoor het risico om slachtoffer te worden van willekeurig geweld groter is. Welke persoonlijke situatie relevant is zal per land en per situatie verschillen. Er zijn daarom geen categorieën vastgesteld in het beleid.

Het is aan de aanvrager om te motiveren waarom hij een reëel risico loopt op willekeurig geweld. Voor de IND betekent het dat er een extra toets nodig is als hier sprake van is in het land van herkomst. Daarmee worden individuele omstandigheden en kenmerken van de aanvrager meegewogen in de beoordeling.

Zie ook: [Nota beleid artikel 15c naar aanleiding van uitspraak HvJEU](#)

Vrouwen als sociale groep

Op 16 januari jl. heeft het HvJEU arrest (ECLI:EU:C:2024:47) gewezen in een Bulgaarse zaak waarin prejudiciële vragen zijn gesteld over, onder andere, of vrouwen beschouwd kunnen worden als sociale groep in de zin van artikel 10 lid 1 onder d van de Kwalificatierichtlijn. Het Hof komt in het arrest tot de conclusie dat afhankelijk van de omstandigheden in het land van herkomst zowel vrouwen in het algemeen als ook een beperkte groep vrouwen die een bepaald gemeenschappelijk kenmerk delen, aangemerkt kunnen worden als sociale groep. Het Hof expliciteert hierbij dat de categorisering als sociale groep los staat van de beoordeling of er daadwerkelijk een vrees voor vervolging bestaat in een individuele zaak. Deze beoordeling zal dan ook op individuele basis en per geval met waakzaamheid en voorzichtigheid moeten worden verricht zo stelt het Hof.

In het huidige beleid (Vc C2/3.2) geldt dat vrouwen niet kunnen worden aangemerkt als sociale groep in de zin van het Vluchtelingenverdrag. Het beleid zal in lijn met deze uitspraak aangepast worden. Dit kan consequenties hebben voor de beleidsmatige categorisering van groepen in het landenbeleid aangezien deze uitspraak ertoe leidt dat vrouwen, indien een vervolgingsgrond is gelegen in het behoren tot een sociale groep ook bescherming kunnen verkrijgen onder het Vluchtelingenverdrag. In dit verband wordt benoemd dat dit in de praktijk naar verwachting niet tot een ander niveau van bescherming zal leiden. Vrouwen die bescherming behoeven om gendergerelateerde redenen krijgen momenteel veelal bescherming onder het kader van subsidiaire bescherming. Deze uitspraak kan ertoe leiden dat de bescherming in het vervolg in het kader van vluchtelingschap geboden zal moeten worden maar leidt niet tot een hogere of lagere mate van bescherming

Inwerkingtreding

De hier genoemde beleidswijzigingen krijgen hun beslag in de Vreemdelingencirculaire en gaan na publicatie in werking. De beleidswijzigingen die volgen uit de genoemde arresten worden, middel eens WBV (wijzigingsbesluit Vreemdelingencirculaire) op korte termijn gepubliceerd in de Staatscourant. Voor de wijzigingen van het groepsbeleid en de geloofwaardigheidsbeoordeling geldt een ander tijdspad. Deze beoordelingen vormen de basis van de asielbeoordeling en een training voor alle hoor- en beslismedewerkers zal eerst noodzakelijk zijn. Deze voorgestelde wijzigingen ten aanzien van het groepsbeleid en de geloofwaardigheidsbeoordeling zullen verder worden uitgewerkt in een WBV. Het WBV wordt in samenspraak met de IND gepubliceerd. Dit met het oog op de trainingen van de IND-medewerkers. Deze trainingen, die gepland zijn voor het voorjaar kunnen tevens bijdragen aan het aanscherpen van de kaders zoals hier in hoofdlijnen voorgelegd. Er wordt gestreefd naar een ingangsdatum voor het zomerreces. Tot die tijd blijft het thans geldende beleid van kracht.

Zie voor de volledige kamerbrief, met bijgevoegde nota's: [Kamerbrief d.d. 5 maart 2024](#)

Zie verder: [IND past beoordeling asiel aan naar Europese praktijk | IND](#)

2. Nieuwe gedragscode tolken en vertalers

Op 1 februari 2024 is de nieuwe Gedragscode tolken en vertalers in werking getreden. Dit na een evaluatie van de huidige Gedragscode die tot 1 februari nog van toepassing was. De gedragscode verwoordt de normen en waarden die voor tolken en vertalers in het werk gelden en geldt als referentie bij de beoordeling van eventuele klachten. De nieuwe gedragscode is beschikbaar in de AC's en ook [online](#) te vinden.

Bent u als advocaat niet tevreden over een tolk of vertaler? Dan kunt u een klacht indienen bij [Bureau Wbvtv](#).

3. Inzet EUAA-medewerkers in PBAA zaken

Zoals eerder [bericht](#) zet de IND medewerkers van de European Union Agency for Asylum (EUAA) in bij de uitvoering van asielprocedures. De EUAA-medewerkers helpen bij het horen in zaken die vallen onder het Project Bespoediging Afdoening Asiel (PBAA) van aanvragers die op basis van het geldende landenbeleid grote kans maken op inwilliging van hun asielaanvraag. Momenteel wordt nog een beperkt aantal EUAA-medewerkers ingezet. De inzet van EUAA-medewerkers in een bepaalde zaak wordt in de uitnodigingsbrief aangekondigd en daarmee vooraf bekend gemaakt bij client en advocaat. De EUAA-medewerkers stellen de hoorverslagen in het Engels op.

Advocaten die deze Engelstalige rapporten van gehoor ontvingen, hebben gevraagd of er nog een Nederlandse vertaling volgt. Deze vraag is voorgelegd aan de IND en de reactie is dat de voertaal van de IND Nederlands en Engels is en het dus mogelijk is dat de hoorverslagen in het Engels worden aangeboden. Het rapport wordt niet naar het Nederlands vertaald, maar wordt integraal onderdeel van het dossier. Voor het reguliere vreemdelingenrecht geldt zelfs dat een aanvraag in het Engels of Frans mag worden gesteld (artikel 2n Vw).

Enkel in de Awb wordt het Nederlands voorgeschreven, maar daarop kan een uitzondering worden gemaakt als dat doelmatiger is. Dit kan volgens de IND bij de inzet van EUAA personeel wel worden betoogd.

Artikel 2.6 van de Awb

1. Bestuursorganen en onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen gebruiken de Nederlandse taal, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

2. In afwijking van het eerste lid kan een andere taal worden gebruikt indien het gebruik daarvan doelmatiger is en de belangen van derden daardoor niet onevenredig worden geschaad."

Jurisprudentie

1. 28-02-2024, Rb Arnhem MK, NL23.21423, *Afghanistan*, beroep gegrond [terugkeerders; Taliban; ambtsberichten]

Reden signalering: De staatssecretaris kan zich niet zonder nader onderzoek op het standpunt stellen dat eiser, als uit Europa terugkerende Afghaan, bij terugkeer geen risico zal lopen op ernstige schade en daarom niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning krachtens artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000. Het ligt op de weg van de staatssecretaris om nader onderzoek te doen naar deze terugkeerrisico's. De rechtbank wijst er in dit verband nog op dat de staatssecretaris veel beter in staat is om landeninformatie te verkrijgen dan een vreemdeling, bijvoorbeeld door een thematisch ambtsbericht te laten opstellen.

Het voorgaande betekent dat de staatssecretaris in het bestreden besluit ten onrechte heeft volstaan met een verwijzing naar het op het ambtsbericht van maart 2022 gebaseerde beleid. Voor zover de staatssecretaris in het verweerschrift op een passage wijst in paragraaf 5.1.7 van het ambtsbericht van juni 2023 verwijst de rechtbank naar haar eerdere oordeel dat volgens dat ambtsbericht geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de positie van uit Europa terugkerende asielzoekers na de machtsovername door de Taliban.

Risico's bij terugkeer vanuit Europa

Eiser betoogt dat de staatssecretaris onvoldoende heeft gemotiveerd waarom hij, wegens zijn verblijf in het Westen, bij terugkeer naar Afghanistan geen problemen zal krijgen met de Taliban en hierdoor een risico zal lopen op ernstige schade. Hij wijst er op dat er geen volledig beeld is over de veiligheidssituatie in Afghanistan na terugkeer uit Europa.

Ter onderbouwing van dit betoog heeft eiser in de zienswijze gewezen op: - een uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Groningen, van 20 juni 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:8888, - het rapport 'Country Guidance: Afghanistan' van de European Union Agency for Asylum (EASO) van januari 2023 en - de ambtsberichten van maart 2022 en juni 2023. 10.1.1. In beroep heeft eiser daarnaast gewezen op een aantal verdere rapporten van onder meer EASO.

In de kern stelt de staatssecretaris zich op het standpunt dat, gelet op zijn beleid, geen aanleiding bestaat om aan te nemen dat uit Europa terugkerende asielzoekers in Afghanistan risico lopen op ernstige schade. Dit beleid staat in paragraaf C2/7 van de Vreemdelingencirculaire 2000 en is met WBV 2022/1933 gewijzigd. In (de toelichting van) dat beleid is niet specifiek ingegaan op de situatie van uit Europa naar Afghanistan terugkerende asielzoekers. Wel volgt daaruit dat die categorie vreemdelingen niet is aangewezen als groep die systematisch blootstaat aan een 3 EVRM-schending, als kwetsbare minderheidsgroep of als risicogroep. Het ambtsbericht van maart 2022 ligt aan dit beleid ten grondslag.

De rechtbank ziet zich voor de vraag gesteld of het aan het beleid ontleende standpunt van de staatssecretaris, dat niet aannemelijk is dat uit Europa terugkerende asielzoekers in Afghanistan enkel vanwege dit verblijf een risico lopen op ernstige schade, gedragen wordt door het aan het beleid ten grondslag liggende ambtsbericht van maart 2022. Omdat eiser ook een beroep heeft gedaan op het meer recente ambtsbericht van juni 2023, en de staatssecretaris volgens zijn besluit in dat ambtsbericht geen aanleiding ziet om terug te komen van zijn beleid, zal de rechtbank ook dat ambtsbericht hierna bij haar beoordeling betrekken.

In het ambtsbericht van maart 2022 staat dat sinds de machtsovername door de Taliban geen gedwongen terugkeer heeft plaatsgevonden vanuit Europa. De in dit ambtsbericht opgenomen informatie over terugkeer vanuit Europa naar Afghanistan ziet alleen op de situatie vóór de machtsovername door de Taliban. Verder is informatie bekend over terugkeer vanuit buurlanden van Afghanistan, zoals Iran en Pakistan, voorafgaand aan de machtsovername.³⁶ Exemplarisch is bijvoorbeeld paragraaf 4.1.13.13 over de positie na terugkeer van 'verwesterde' vrouwen. De daar opgenomen informatie ziet op de situatie voorafgaand aan de machtsovername door de Taliban. Over de houding van de Taliban jegens 'verwesterde' vrouwen sinds de machtsovername is, aldus deze paragraaf, geen specifieke informatie beschikbaar. Dit ambtsbericht bevat dus geen informatie over de situatie van uit Europa terugkerende Afghanen sinds de Taliban de macht hebben overgenomen.

Het ambtsbericht van juni 2023 laat zien dat niet duidelijk is hoe de situatie is in Afghanistan na terugkeer vanuit Europa.

Uit deze ambtsberichten blijkt dat geen of onvoldoende informatie beschikbaar is over de positie in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers na de machtsovername door de Taliban. Het is dus onduidelijk of zij vanwege hun verblijf in een Westers land met de Taliban problemen hebben gekregen of zullen krijgen.

Het ontbreken van deze informatie rechtvaardigt niet, althans niet zonder meer, de conclusie dat die problemen zich in Afghanistan na terugkeer niet zullen voordoen. Uit de wél beschikbare landeninformatie blijkt namelijk dat uit Europa terugkerende Afghanen in de negatieve aandacht (kunnen) staan van de Taliban. Die aandacht bestond al voor de machtsovername in 2021. In het ambtsbericht van maart 2022 staat over de periode vóór de machtsovername dat verschillende families van uit Europa teruggekeerde Afghanen die in verafgelegen provincies woonden, enkele dagen na de terugkeer van hun familieleden werden gecontacteerd door de Taliban die hen onder druk zetten om de verblijfplaats van hun familieleden bekend te maken.

Verder staat in het ambtsbericht dat een bron heeft gesteld dat veel Afghanen die in Europa zijn geweest, werden verdacht van het niet naleven van islamitische normen en zelfs bekering, omdat veel Afghanen dachten dat het alleen mogelijk is om asiel te krijgen door je te bekeren. Een andere bron bevestigde dat conservatieve elementen in de Afghaanse samenleving elk contact met 'het Westen' als verdacht zagen, omdat dit Afghanen blootstelde aan het christendom. Bronnen verschilden van inzicht over de consequenties van het bekend worden van een bekering in het buitenland.^{46 14} De rechtbank ziet zich voor de vervolgvraag gesteld voor wiens rekening de onduidelijkheid van de situatie van uit het Westen terugkerende asielzoekers komt. Hiertoe overweegt de rechtbank als volgt.

Het is aan een vreemdeling om aannemelijk te maken dat hij behoort tot een groep die systematisch een reëel risico loopt op ernstige schade, dan wel dat hij op individuele gronden in aanmerking komt voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel. Anderzijds rust op de staatssecretaris de plicht om zijn besluit op de asielaanvraag zorgvuldig voor te bereiden en van een deugdelijke motivering te voorzien. Uit deze motiveringsplicht, en uit de in artikel 31, tweede lid, van de Vw 2000 neergelegde samenwerkingsplicht, vloeit voort dat de staatssecretaris gehouden kan zijn om in voorkomend geval nader onderzoek te verrichten naar de situatie in een land van herkomst.

Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 15 december 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2793, kan deze verplichting tot nader onderzoek gelden in een situatie dat sprake is van een gebrek aan duidelijke informatie rondom omstandigheden die van belang zijn om het terugkeerrisico van een vreemdeling te duiden. De Afdeling komt in deze uitspraak tot het oordeel dat door deze onduidelijkheden niet zonder meer kan worden geconcludeerd dat de vreemdeling voldoende heeft overgelegd om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer aannemelijk te maken. Maar hij heeft met de door hem overgelegde bronnen dusdanige twijfel gezaaid over het standpunt van de staatssecretaris over de situatie in het land van herkomst, dat het gelet op de samenwerkingsplicht aan de staatssecretaris is om deze twijfel weg te nemen. De rechtbank wijst in dit verband ook op uitspraken van de Afdeling van 5 oktober 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3201 en 15 oktober 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3268.

Een soortgelijke situatie doet zich hier ook voor. Uit de ambtsberichten valt namelijk af te leiden dat de staatssecretaris over informatie beschikt dat uit het Westen terugkerende Afghanen in de negatieve belangstelling kunnen komen te staan van de Taliban. De staatssecretaris beschikt echter over onvoldoende informatie over de mate waarin dat bij terugkeer problemen tot daadwerkelijke problemen leidt met de Taliban en, zo ja, welke problemen dat zijn.

Wegens die onduidelijkheid kan de staatssecretaris zich, gelet op de hiervoor vermelde rechtspraak van de Afdeling, niet zonder nader onderzoek op het standpunt stellen dat eiser, als uit Europa terugkerende Afghaan, bij terugkeer geen risico zal lopen op ernstige schade en daarom niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning krachtens artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000. Het ligt op de weg van de staatssecretaris om nader onderzoek te doen naar deze terugkeerrisico's. De rechtbank wijst er in dit verband nog op dat de staatssecretaris veel beter in staat is om landeninformatie te verkrijgen dan een vreemdeling, bijvoorbeeld door een thematisch ambtsbericht te laten opstellen. Zie in deze zin de uitspraken van de Afdeling van 8 maart 2017 en 22 juni 2022.

Het voorgaande betekent dat de staatssecretaris in het bestreden besluit ten onrechte heeft volstaan met een verwijzing naar het op het ambtsbericht van maart 2022 gebaseerde beleid. Het beroep is daarom gegrond. Het bestreden besluit dient wegens strijd met artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb te worden vernietigd. 15. De staatssecretaris heeft in twee verweerschriften in beroep een nader standpunt ingenomen over de terugkeerrisico's in Afghanistan van uit Europa terugkerende Afghanen. In die verweerschriften heeft hij, kort samengevat, gesteld dat eiser geen eigenschappen heeft, of dat er geen sprake is van feiten of omstandigheden, waardoor hij bij terugkeer in de negatieve belangstelling zal komen te staan. Volgens de staatssecretaris blijkt uit de in de verweerschriften genoemde algemene informatie dat alleen Afghanen die eerder problemen hebben ondervonden of prominente personen mogelijk een risico lopen bij terugkeer. De rechtbank ziet zich voor de vraag gesteld of de staatssecretaris het besluit hiermee alsnog van een toereikende motivering heeft voorzien, zodat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand kunnen blijven. De rechtbank overweegt hierover als volgt.

Voor zover de staatssecretaris in het verweerschrift op een passage wijst in paragraaf 5.1.7 van het ambtsbericht van juni 2023 verwijst de rechtbank naar haar eerdere oordeel onder 13.2 dat volgens dat ambtsbericht geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de positie van uit Europa terugkerende asielzoekers na de machtsovername door de Taliban. De rechtbank overweegt dat de door de staatssecretaris aangehaalde passage ook niet los kan worden gezien van de vermelding aan het begin van deze paragraaf uit het ambtsbericht dat geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de behandeling door de Taliban van personen die vrijwillig terugkeerden en de beschikbare informatie anekdotisch en beperkt is.

In zijn verweerschriften verwijst de staatssecretaris verder naar rapporten van EASO van augustus 2022 en naar paragraaf 3.13 van het EUAA-guidance bericht Afghanistan van januari 2023. De staatssecretaris leidt uit deze rapporten af dat enkel personen die eerder problemen hebben ondervonden of prominente personen mogelijk een risico lopen.

De rechtbank stelt vast dat beide rapporten van eerdere datum zijn dan het ambtsbericht van juni 2023. Blijkens bijlage 6.1 (geraadpleegde bronnen) zijn deze rapporten ook betrokken bij de totstandkoming van dit ambtsbericht van juni 2023. Toch is in het ambtsbericht – een deskundigenadvies – geconcludeerd dat geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de behandeling door de Taliban van personen die vrijwillig terugkeerden en dat de beschikbare informatie anekdotisch en beperkt is. Blijkens de voetnoot bij deze passage is deze conclusie gebaseerd op een vertrouwelijke bron van 15 maart 2023. Deze bron is van latere datum dan deze rapporten. De rechtbank leidt hieruit af dat in het ambtsbericht aan de in deze rapporten aangehaalde passages niet de door de staatssecretaris gewenste betekenis is toegekend. Deze rapporten vormen dus onvoldoende onderbouwing voor het standpunt van de staatssecretaris over het ontbreken van een terugkeerrisico.

De staatssecretaris heeft zich in het verweerschrift van 8 december 2023, onder verwijzing naar een passage uit het rapport 'Afghanistan country focus' van EUAA van december 2023, dat dateert van na het ambtsbericht van juni 2023, op het standpunt gesteld dat de Taliban zich mild opstellen ten opzichte van terugkerende Afghanen. Dit leidt niet tot een ander oordeel. Het is niet duidelijk of de in deze passage beschreven houding van de Taliban (ook) ziet op Afghanen die uit het Westen terugkeren, ook omdat specifiek gewezen wordt op terugkeer vanuit omringende (islamitische) landen, zoals Pakistan en Iran. Daarbij komt nog dat deze informatie over terugkeer naar Afghanistan is gebaseerd op slechts één anonieme bron.

De verwijzing van de staatssecretaris in het verweerschrift van 8 december 2023 naar de uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats 's-Hertogenbosch van 27 september 2023⁵⁵, die met een zogeheten omarmende 91-2 uitspraak in hoger beroep is bevestigd, leidt niet tot een ander oordeel. Uit die uitspraak van de rechtbank kan niet worden afgeleid dat, anders dan in de voorliggende zaak, betoogd was dat geen volledig beeld bestaat over de veiligheidssituatie in Afghanistan na terugkeer uit Europa.

Het vorenstaande betekent dat de verweerschriften geen aanleiding geven voor instandlating van de rechtsgevolgen.

Noodzaak nader onderzoek

Het voorgaande betekent dat de staatssecretaris nader onderzoek zal moeten verrichten naar de risico's in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers. De mogelijkheden van nader onderzoek zijn op de zitting van de rechtbank besproken. In dat kader heeft de staatssecretaris aangegeven dat UNHCR actief is in Afghanistan. De rechtbank wijst er verder op dat de Afdeling in de hierboven genoemde uitspraken heeft gewezen op de mogelijkheid van het laten opstellen van een aanvullend ambtsbericht.

Conclusie en gevolgen

Het beroep is gegrond. Het bestreden besluit dient wegens strijd met artikel 3:2 en 3:46 van de Awb te worden vernietigd. De rechtbank ziet, gelet op de aard van het gebrek, geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit in stand te laten, om zelf in de zaak te voorzien of om een bestuurlijke lus toe te passen. De staatssecretaris zal een nieuw besluit moeten nemen op de aanvraag en, als hij zijn standpunt handhaaft, dit nader moeten motiveren aan de hand van onderzoek naar de terugkeerrisico's in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers. Daarbij zal hij ook de ontwikkelingen moeten betrekken die zich na de sluiting van het onderzoek in deze zaak hebben voorgedaan.

Inhoudsopgave

2. 20-02-2024, Rb Utrecht, NL24.1207, Algerije, beroep gegrond [politieke overtuiging; Afdelingsuitspraak]

Reden signalering: De rechtbank oordeelt dat de staatssecretaris zich op het standpunt heeft mogen stellen dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij op dit moment vanwege zijn politieke activiteiten in de negatieve belangstelling staat van de Algerijnse autoriteiten. De staatssecretaris heeft er hierbij op mogen wijzen dat eiser op dit moment niet politiek actief is, dat hij na 2019 nog drie jaar ongestoord in Algerije gewoond heeft en zelf heeft aangegeven niet te verwachten op dit moment te worden gearresteerd. Het standpunt van eiser dat van hem niet mag worden verwacht dat hij in het buitenland verder demonstreert klopt, maar de staatssecretaris heeft dit wel relevant mogen vinden bij zijn beoordeling of eiser op dit moment politiek actief is.

De rechtbank overweegt verder dat eiser in het nader gehoor twee keer heeft verklaard dat hij bij terugkeer naar Algerije door zou gaan met zijn politieke activiteiten en met het feit dat hij tegen het regime is. Op 17 januari 2024 heeft de Afdeling een uitspraak gedaan met betrekking tot de politieke overtuiging (ECLI:NL:RVS:2024:63). Uit deze uitspraak volgt dat bij de beoordeling van de zwaarwegendheid moet worden betrokken welke door de gestelde politieke overtuiging gemotiveerde activiteiten de vreemdeling bij terugkeer zou willen verrichten of hoe hij of zij anderszins zijn of haar opvatting, mening of gedachte zou willen uiten, en wat de gevolgen daarvan zouden zijn. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de staatssecretaris eisers stellingen op dit punt niet kenbaar betrokken bij het bestreden besluit. Het bestreden besluit bevat in dat opzicht een motiveringsgebrek.

Eiser heeft aan zijn asielaanvraag ten grondslag gelegd dat hij in 2018 onder druk is gezet door de familie van zijn ex-partner (X) om met haar te trouwen. X broer, Y, heeft eiser mishandeld en bedreigd op 17 november 2018. Eiser heeft hiervan aangifte gedaan, maar Y is niet vervolgd. In december 2018 is eiser vanwege de bedreigingen met X getrouwd. Eiser is in 2021 een periode bij X weggegaan. Hij is na bedreigingen weer teruggekeerd naar X. In 2022 heeft hij de relatie definitief verbroken. Eiser en zijn familie zijn daarna bedreigd door Y. Y is militair en heeft veel invloed. Eiser kan daarom geen effectieve bescherming krijgen van de Algerijnse autoriteiten. Na de definitieve verbreking van de relatie in februari 2022 heeft eiser geen hulp meer gezocht bij die autoriteiten. Verder heeft eiser deelgenomen aan demonstraties tegen het regime. In 2019 is hij opgepakt en heeft hij 19 dagen vastgezet. Bij terugkeer naar Algerije vreest eiser niet voor verdere problemen in verband met zijn deelname aan deze demonstraties, maar eiser geeft aan dat hij nog steeds politiek actief is, tegen het regime is, en zijn politieke activiteiten bij terugkeer naar Algerije zal voortzetten. Hij vreest dat hij dan opnieuw in de negatieve belangstelling komt te staan van de Algerijnse autoriteiten. Tot slot heeft eiser in Algerije discriminatie ondervonden omdat hij Berbers is. Men heeft racistische opmerkingen gemaakt. Bij terugkeer vreest eiser voor vervolging of moord door de familie van X, problemen met de autoriteiten vanwege zijn politieke overtuiging en voor discriminatie omdat hij Berbers is.

De rechtbank oordeelt dat de staatssecretaris zich op het standpunt heeft mogen stellen dat het opgeven van verkeerde persoonsgegevens en de late asielaanvraag op voorhand afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van eisers asielrelaas. De staatssecretaris heeft aan eiser mogen tegenwerpen dat de verklaringen die eiser heeft gegeven voor het wachten met indienen van zijn asielaanvraag, onlogisch en onvoldoende onderbouwd zijn en dat de informatie die eiser – beweerdelijk – wilde verzamelen nog steeds niet is overgelegd. De staatssecretaris heeft verder mogen beslissen dat het niet aannemelijk is dat eiser verkeerde persoonsgegevens heeft verstrekt vanwege communicatie- en/of taalproblemen. De staatssecretaris heeft daarom mogen stellen dat eiser de Nederlandse autoriteiten bewust heeft misleid.

De rechtbank is van oordeel dat de staatssecretaris eisers asielrelaas op het punt van de gestelde problemen met zijn ex-partner en haar broerongeloofwaardig heeft mogen vinden. De staatssecretaris heeft de verklaringen van eiser over het begin van de relatie, de aanval door de broer van zijn ex-partner in november 2018 en het trouwen in december 2018 vaag mogen vinden. Daarbij heeft de staatssecretaris zich op het standpunt kunnen stellen dat het onwaarschijnlijk is dat eiser in november 2018 met een mes zou zijn aangevallen en in december 2018 vervolgens met zijn ex-partner zou zijn getrouwd. De verklaringen van eiser dat hij dit deed om een verdere escalatie te voorkomen, heeft de staatssecretaris onvoldoende overtuigend mogen vinden. Eiser heeft met alleen dit standpunt onvoldoende onderbouwd waarom hij alsnog met zijn ex-partner is getrouwd.

Ook de verklaringen van eiser over de problemen die hij zou hebben sinds hij de relatie met zijn ex-partner heeft verbroken, heeft de staatssecretaris vaag mogen vinden. De staatssecretaris heeft zich daarbij op het standpunt mogen stellen dat de verklaring van eiser, dat hij werd lastiggevallen door politie omdat zijn zwager bij de politie werkte, berust op aannames en onlogisch is. Eiser heeft namelijk verklaard dat hij in 2021 ook tweemaal is aangehouden door de politie. Op dat moment was hij nog samen met zijn ex-partner en waren er geen problemen. De staatssecretaris heeft aan eiser mogen tegenwerpen dat hij niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn latere aanhouding “voorgekookt” was door zijn zwager, aangezien hij al eerder door de politie was aangehouden. Dat de politieagenten een dialect spraken zoals gebruikelijk in de regio waar zijn zwager vandaan kwam, is ook onvoldoende om aan te nemen dat zij door hem zouden zijn gestuurd.

Tot slot heeft de staatssecretaris zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat eiser heeft verklaard dat hij documenten zou hebben om zijn asielrelaas te onderbouwen, maar dat deze tot dusverre niet zijn overgelegd. De staatssecretaris heeft mogen overwegen dat van eiser verwacht mag worden dat hij de documenten zou overleggen. Het standpunt van eiser dat enkel het ontbreken van bewijs onvoldoende is om een element van het asielrelaas ongeloofwaardig te achten volgt de rechtbank, maar in dit geval is het ontbreken van bewijs niet de enige reden dat de staatssecretaris dit element van het asielrelaas ongeloofwaardig heeft bevonden. De beroepsgrond slaagt niet.

Discriminatie vanwege Berberse etniciteit

Eiser stelt zich op het standpunt dat de staatssecretaris ten onrechte heeft overwogen dat de discriminatie vanwege zijn Berberse etniciteit niet leidt tot een vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade. De staatssecretaris heeft ten onrechte de psychische en sociale beperkingen die eiser ervaart niet betrokken in zijn besluitvorming. Ook deze vormen van beperkingen kunnen ertoe leiden dat eiser in Algerije op maatschappelijk en sociaal gebied niet kan functioneren. Eiser voert verder aan dat op grond van artikel 70 van het UNHCR Handboek in zijn specifieke geval sprake is van bijzondere omstandigheden die invloed hebben op zijn vrees voor vervolging.

Op grond van artikel C2/3.2 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc) merkt de staatssecretaris discriminatie aan als daad van vervolging indien de vreemdeling vanwege de discriminatie zo ernstig wordt beperkt in zijn bestaansmogelijkheden dat hij onmogelijk op maatschappelijk en sociaal gebied kan functioneren. Ook verleent de staatssecretaris een verblijfsvergunning indien de vreemdeling wordt uitgesloten van medische zorg. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de staatssecretaris niet ten onrechte beslist dat in eisers geval niet aan deze vereisten is voldaan. Eiser heeft in Algerije – ondanks de discriminatie – een baan gehad en ook een studie gevolgd. De staatssecretaris heeft daarom mogen vinden dat uit de verklaringen van eiser niet is gebleken dat hij vanwege de discriminatie zo ernstig wordt beperkt in zijn bestaansmogelijkheden dat hij onmogelijk op maatschappelijk en sociaal gebied kan functioneren. De staatssecretaris heeft ook mogen vinden dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij uitgesloten is van medische zorg. De beroepsgrond slaagt niet.

Deelname aan demonstraties en aanhouding in 2019

Ten aanzien van zijn deelname aan demonstraties en de aanhouding in 2019 heeft eiser tot slot aangevoerd dat de staatssecretaris ten onrechte heeft beslist dat eiser op dit moment niet in de negatieve belangstelling staat. De staatssecretaris suggereert ten onrechte dat deelname aan deze demonstraties in 2019 en 2020 niet impliceert dat eiser nu nog politiek actief is. Dit is volgens eiser een onterechte aanname, gelet op het voortdurende risico dat volgt uit politieke activiteiten. De waakzaamheid van de autoriteiten kan hierbij fluctueren en in de toekomst kan er iets veranderen waardoor eiser wel in de negatieve belangstelling van de Algerijnse autoriteiten kan komen te staan. Eiser voert verder aan dat de staatssecretaris ten onrechte heeft gesteld dat eiser niet meer politiek actief is. Het ontbreken van een arrestatie betekent niet dat eiser niet politiek actief is. Ook de verwachting van de staatssecretaris dat eiser nadat hij uit Algerije was gevlucht in het buitenland verder zou demonstreren, is onterecht.

De rechtbank oordeelt dat de staatssecretaris zich op het standpunt heeft mogen stellen dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij op dit moment vanwege zijn politieke activiteiten in de negatieve belangstelling staat van de Algerijnse autoriteiten. De staatssecretaris heeft er hierbij op mogen wijzen dat eiser op dit moment niet politiek actief is, dat hij na 2019 nog drie jaar ongestoord in Algerije gewoond heeft en zelf heeft aangegeven niet te verwachten op dit moment te worden gearresteerd. Het standpunt van eiser dat van hem niet mag worden verwacht dat hij in het buitenland verder demonstreert klopt, maar de staatssecretaris heeft dit wel relevant mogen vinden bij zijn beoordeling of eiser op dit moment politiek actief is.

De rechtbank overweegt verder dat eiser in het nader gehoor twee keer heeft verklaard dat hij bij terugkeer naar Algerije door zou gaan met zijn politieke activiteiten en met het feit dat hij tegen het regime is. Op 17 januari 2024 heeft de hoogste bestuursrechter in dit soort zaken een uitspraak gedaan met betrekking tot de politieke overtuiging (ECLI:NL:RVS:2024:63). Uit deze uitspraak volgt dat bij de beoordeling van de zwaarwegendheid moet worden betrokken welke door de gestelde politieke overtuiging gemotiveerde activiteiten de vreemdeling bij terugkeer zou willen verrichten of hoe hij of zij anderszins zijn of haar opvatting, mening of gedachte zou willen uiten, en wat de gevolgen daarvan zouden zijn. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de staatssecretaris eisers stellingen op dit punt niet kenbaar betrokken bij het bestreden besluit. Het bestreden besluit bevat in dat opzicht een motiveringsgebrek.

Conclusie en gevolgen

Het beroep is gegrond. Dit betekent dat eiser gelijk krijgt. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit.

Inhoudsopgave

3. 01-03-2024, Rb Roermond, NL22.18743, Iran, beroep gegrond [buitenechtelijke relatie; visumdossier; integrale geloofwaardigheidsbeoordeling]

Reden signalering: De rechtbank vermag niet in te zien waarom het niet spontaan bij een zogenoemde intake verklaren dat een visum voor Italië is verkregen en daarmee de Unie is ingereisd, meebrengt dat er geen integrale geloofwaardigheidsbeoordeling hoeft te worden verricht. De rechtbank wijst er hierbij op dat eiser en eiseres in diezelfde intake en in hun Dublingehoren wel eensgezind en consistent hebben verklaard dat zij ongehuwde partners zijn, ook al hebben eisers bij de visumaanvraag aangegeven dat zij gehuwd zijn. De omstandigheid dat eisers, die stellen te vrezen voor hun leven, verklaren in strijd met de waarheid een huwelijkse relatie te hebben geveinsd om een visum te kunnen verkrijgen, doet niet af aan de verplichting om een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling van het gehele asielrelaas te verrichten. In beginsel mogen tegenstrijdige verklaringen over de huwelijkse staat worden betrokken bij die geloofwaardigheidsbeoordeling en zeker als dit ziet op de kern van het relaas. Verweerder dient echter uiterst terughoudend te zijn bij het betrekken van verklaringen die zijn afgelegd om het land van herkomst te verlaten als dit vertrek is ingegeven door vluchtmotieven.

Eisers leggen aan hun asielaanvraag ten grondslag dat zij zijn gevlucht vanwege de familie van eiseres. Eisers hebben een relatie gekregen waar de familie van eiseres het niet mee eens was. Zij wilden eiseres uithuwelijken aan haar neef. Eiser vreest daarbij voor eerwraak van de zijde van de familie van eiseres. Ze hebben eiser kwalijk genomen dat hij met hun dochter een relatie kreeg.

Daarnaast vreest eiser voor vervolging door de autoriteiten omdat hij een relatie heeft gekregen met eiseres en hij mogelijk beschuldigd is van ontvoering door de familie van eiseres. Ook hebben eisers zich afgewend van de islam, waardoor zij gevaar lopen.

Het asielrelaas van eiser bevat volgens verweerder de volgende relevante elementen:

- Identiteit, nationaliteit en herkomst.
- Afwending van de islam
- Discriminatie vanwege Koerdische etniciteit.
- Eerwraak vanwege buitenechtelijke relatie.

Verweerder stelt zich hierover op het standpunt dat zowel het relevante element 'identiteit, nationaliteit en herkomst' als het relevante element 'afwending van de islam' geloofwaardig worden geacht. De overige relevante elementen worden niet geloofwaardig geacht. Verweerder concludeert dat de asielaanvraag moet worden afgewezen als ongegrond.

Het asielrelaas van eiseres bevat volgens verweerder de volgende relevante elementen: Identiteit, nationaliteit en herkomst. De geheime relatie, terwijl zij was uitgehuwelijkt aan haar neef en de problemen die ze vervolgens met haar (schoon)familie heeft ondervonden. (Toegedichte) afvalligheid van de islam.

Verweerder stelt zich hierover op het standpunt dat het relevante element 'identiteit, nationaliteit en herkomst' geloofwaardig wordt geacht. De overige relevante elementen worden niet geloofwaardig geacht. Verweerder concludeert dat de asielaanvraag moet worden afgewezen als ongegrond.

De rechtbank verklaart de beroepen gegrond en overweegt daartoe als volgt.

Zoals met partijen besproken ter zitting is de kern van het vluchtrelaas van eisers dat zij een buitenechtelijke relatie hebben en daaraan de vrees ontlenuen dat zij bij terugkeer in een 3 EVRM-situatie zullen geraken. De rechtbank stelt vast dat beide eisers zijn gehoord over deze kern van hun relaas. De rechtbank stelt ook vast dat verweerder de gebeurtenissen die eisers stellen te hebben meegemaakt in hun land van herkomst, waaronder het ontstaan van de relatie en de reacties hierop door derden, niet inhoudelijk heeft beoordeeld. Verweerder heeft dit ter zitting ook bevestigd en geeft hiervoor -kort gezegd- als reden dat eisers bij de visumaanvraag hebben aangegeven dat zij gehuwd zijn en dat eisers na aankomst in Nederland verweerder niet zouden hebben geïnformeerd dat zij een visum aan de Italiaanse autoriteiten hebben gevraagd, dit visum ook hebben gekregen en met dit visum zijn ingereisd. Verweerder gaat op grond van de visumaanvraag en het niet spontaan vertellen over het visum, uit van een huwelijk tussen eisers en ziet, omdat zij deze veronderstelling niet hebben weten te weerleggen, geen aanleiding om de geloofwaardigheid van verklaringen over dit asielmotief inhoudelijk te beoordelen.

De rechtbank overweegt dat uit de Dablingehoren blijkt dat eiser en eiseres beiden de vragen over het visum en de EU-vis-hit hebben beantwoord en gedetailleerd hebben verklaard over hun uitreis en dat deze verklaringen met elkaar overeenkomen. Overigens vermag de rechtbank niet in te zien waarom het niet spontaan bij een zogenoemde intake verklaren dat een visum voor Italië is verkregen en daarmee de Unie is ingereisd, meebrengt dat er geen integrale geloofwaardigheidsbeoordeling hoeft te worden verricht. De rechtbank wijst er hierbij op dat eiser en eiseres in diezelfde intake en in hun Dablingehoren wel eensgezind en consistent hebben verklaard dat zij ongehuwde partners zijn. Verweerder heeft hier -kennelijk- geen steunbewijs in gezien voor de in de asielrelaas afgelegde verklaringen. De voornaamste tegenwerping van verweerder ziet op de omstandigheid dat eisers bij hun visumaanvraag hebben verklaard dat zij gehuwd zijn. De rechtbank overweegt dat eisers zich op het standpunt hebben gesteld dat zij documenten aan hun visumaanvraag ten grondslag hebben gelegd om te onderbouwen dat zij waren gehuwd, maar dat deze documenten niet echt zijn omdat zij niet gehuwd zijn. Verweerder heeft in het kader van zijn samenwerkingsplicht het visumdossier opgevraagd, maar dit was niet langer beschikbaar. Verweerder stelt zich op het standpunt dat, omdat eisers om hun visum te verkrijgen hebben aangegeven dat zij gehuwd zijn en het visum daadwerkelijk is verleend, op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel er van mag worden uitgegaan dat de Italiaanse autoriteiten de aan de aanvraag ten grondslag liggende documenten op echtheid zullen hebben gecontroleerd. Omdat eisers dit niet hebben weten te weerleggen, acht verweerder zich niet gehouden om een verdere geloofwaardigheidsbeoordeling van alle afgelegde verklaringen te verrichten. De rechtbank acht dit dermate onzorgvuldig, dat de besluiten reeds hierom zullen worden vernietigd. De omstandigheid dat eisers, die stellen te vrezen voor hun leven, verklaren in strijd met de waarheid een huwelijkse relatie te hebben geveinsd om een visum te kunnen verkrijgen, doet niet af

aan de verplichting om een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling van het gehele asielrelaas te verrichten. In beginsel mogen tegenstrijdige verklaringen over de huwelijks staat worden betrokken bij die geloofwaardigheidsbeoordeling en zeker als dit ziet op de kern van het relaas. Verweerder dient echter uiterst terughoudend te zijn bij het betrekken van verklaringen die zijn afgelegd om het land van herkomst te verlaten als dit vertrek is ingegeven door vluchtmotieven. De rechtbank overweegt voorts dat geduide tegenstrijdigheden op zichzelf mogen worden betrokken bij de beoordeling van de afgelegde verklaringen maar dat tegenstrijdige verklaring geen rechtvaardiging kunnen vormen voor het achterwege laten van een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling. Ook indien verweerder zich op het standpunt zou stellen dat de tegenstrijdige verklaringen moeten worden gekwalificeerd als "leugenachtige" verklaringen of als verweerder vermoedt dat hij wordt "misleid", heeft te gelden dat verweerder alle andere verklaringen ook inhoudelijk moet beoordelen. De rechtbank zal verweerder dan ook opdragen om dit alsnog te doen. Omdat de gestelde buitenechtelijke relatie en de daaruit voortvloeiende gestelde vrees de kern van de asielrelaas betreft, zal de rechtbanken de overige geschilpunten nog niet beoordelen. Verweerder hoeft eisers niet opnieuw te horen, zodat de rechtbank een termijn van vier weken om de afgelegde verklaringen alsnog integraal te beoordelen op geloofwaardigheid en opnieuw op de asielaanvragen te beslissen, voldoende acht.

Inhoudsopgave

4. 26-02-2024, Rb Haarlem, NL24.4438, beroep gegrond [Dublin-Kroatië; artikel 17 DVO]

Reden signalering: De rechtbank stelt voorop dat eiser consequent heeft verklaard over wat hij in Kroatië heeft meegemaakt. Eiser heeft tijdens het aanmeldgehoor meteen verklaard dat hij door de Kroatische autoriteiten is mishandeld, dat hij is teruggeduwd en dat hij niet aan documenten kan komen om dit te onderbouwen. Verweerder heeft niet betwist dat eiser is mishandeld en slachtoffer is geweest van een pushback. Dit zijn omstandigheden die verweerder moet betrekken bij zijn beslissing en verweerder heeft dat niet gedaan. De enkele stelling van verweerder dat eiser geen medische documenten heeft overgelegd en dat ervan uitgegaan kan worden dat eiser niet opnieuw zo'n behandeling ten deel zal vallen, vindt de rechtbank onvoldoende. Gelet hierop is er naar het oordeel van de rechtbank sprake van bijzondere en individuele omstandigheden die verweerder bij deze beslissing had moeten betrekken.

Eiser stelt de Sierra Leone nationaliteit te hebben. Eiser is via Turkije naar Griekenland gereisd en is daar op 21 september 2022 aangekomen. Eiser heeft in Griekenland twee keer een asielaanvraag ingediend, die alle twee zijn afgewezen. Eiser is in augustus 2023 doorgereisd via Macedonië, Servië, Bosnië en Herzegovina, Kroatië, Slovenië, Italië, Zwitserland en Duitsland naar Nederland. Uit Eurodac is gebleken dat eiser op 4 oktober 2023 in Kroatië vingerafdrukken heeft afgegeven. Eiser verklaart dat hij in Kroatië is geslagen met een stok, dat zijn hand is gebroken en dat hij last heeft van zijn enkels en knieën. Eiser verklaart dat hij bij het oversteken van de grens naar Kroatië is teruggeduwd naar Bosnië en Herzegovina.

In dit geval heeft Nederland bij Kroatië een verzoek om terugname gedaan. Kroatië heeft dit verzoek aanvaard.

Eiser voert aan dat verweerder ten aanzien van Kroatië niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel uit kan gaan. Eiser beroept zich daarbij op een aantal recente rapportages.

De rechtbank overweegt als volgt. De Afdeling heeft in de uitspraak van 13 september 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3411, geoordeeld dat de pushbacks in Kroatië geen aanleiding (meer) vormen om ten aanzien van Dublinclaimanten niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel uit te gaan. De Afdeling is uitgegaan van informatie van de Kroatische autoriteiten van 15 november 2022 en de daarop door verweerder opgestelde beslisnota van 21 december 2022, waaruit volgt dat overgedragen Dublinclaimanten niet het risico lopen om door Kroatië te worden uitgezet zonder behandeling van hun asielverzoek of tijdens de behandeling van het asielverzoek. De Afdeling heeft daarbij ook van belang geacht dat deze informatie niet wordt weersproken door andere beschikbare landeninformatie. Daarom komt de Afdeling tot de conclusie dat verweerder zich op basis van de bevindingen uit het door hem verrichte onderzoek terecht op het standpunt heeft gesteld dat voor Kroatië mag worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

De rechtbank ziet in wat eiser heeft aangevoerd geen aanleiding om van dit oordeel af te wijken.

De Afdeling heeft in haar uitspraak ook de getuigenissen van BVMN betrokken, en overwogen dat daaruit niet blijkt dat deze getuigenissen afkomstig zijn van Dublinclaimanten. Ook in het meer recente BVMN-rapport en de notitie van CPS, waar de Afdeling zich nog niet over heeft uitgelaten, heeft de rechtbank geen aanknopingspunten kunnen vinden voor het oordeel dat, anders dan de Kroatische autoriteiten hebben vermeld, Dublinclaimanten na overdracht te maken krijgen met pushbacks. Evenmin is hieruit gebleken dat de asielaanvragen van Dublinclaimanten niet of onzorgvuldig worden behandeld en dat zij geen toegang zullen krijgen tot opvang.

De rechtbank volgt de stelling van eiser niet dat hij na terugkeer niet onderscheiden kan worden van andere asielzoekers en daarom risico loopt om uitgezet te worden. Eiser wordt middels een claimakkoord overgedragen, zodat het voor de Kroatische autoriteiten duidelijk is dat eiser een Dublinclaimant is. Ten aanzien van de rapportages over de EUFRA over het monitoringsmechanisme, stelt de rechtbank vast dat hiermee niet is onderbouwd dat Dublinclaimant niet in de nationale procedure worden opgenomen. Gelet op het voorgaande heeft verweerder er onder verwijzing naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel van uit kunnen gaan dat Kroatië in zijn algemeenheid ten aanzien van Dublinclaimanten zijn internationale verplichtingen nakomt. De beroepsgrond slaagt niet.

Had verweerder de aanvraag op grond van artikel 17 van de Dublinverordening in behandeling moeten nemen?

Eiser voert aan dat hij door de Kroatische autoriteiten is mishandeld. Hij is geslagen met een stok op zijn enkels en knieën en zijn hand is gebroken. Eiser is door de Kroatische autoriteiten bij de grens teruggeduwd naar Bosnië en Herzegovina.

De rechtbank stelt voorop dat eiser consequent heeft verklaard over wat hij in Kroatië heeft meegemaakt. Eiser heeft tijdens het aanmeldgehoor meteen verklaard dat hij door de Kroatische autoriteiten is mishandeld, dat hij is teruggeduwd en dat hij niet aan documenten kan komen om dit te onderbouwen. Op zitting heeft eiser opnieuw verklaard dat hij een pushback heeft meegemaakt en daarbij zijn hand laten zien, die zichtbaar opgezet is in vergelijking met zijn andere hand. Verweerder heeft niet betwist dat eiser is mishandeld en slachtoffer is geweest van een pushback. Dit zijn omstandigheden die verweerder moet betrekken bij zijn beslissing en verweerder heeft dat niet gedaan. De enkele stelling van verweerder dat eiser geen medische documenten heeft overgelegd en dat ervan uitgegaan kan worden dat eiser niet opnieuw zo'n behandeling ten deel zal vallen, vindt de rechtbank onvoldoende. Gelet hierop is er naar het oordeel van de rechtbank sprake van bijzondere en individuele omstandigheden die verweerder bij deze beslissing had moeten betrekken. De beroepsgrond slaagt.

Is er reden om de behandeling van het beroep aan te houden?

Eiser stelt dat zijn zaak moet worden aangehouden in afwachting van de beantwoording van de prejudiciële vragen die deze rechtbank, zittingsplaats 's Hertogenbosch, in de uitspraak, van 15 juni 2022 ECLI:NL:RBDHA:2022:5724, heeft gesteld. De vragen gaan over de deelbaarheid van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

De rechtbank ziet geen aanleiding om de zaak aan te houden in afwachting van de beantwoording van de prejudiciële vragen. De rechtbank overweegt, met verwijzing naar de hiervoor genoemde uitspraak van de Afdeling van 13 september 2023 dat de mogelijke tekortkomingen in het asielsysteem in Kroatië er niet toe leiden dat voor Dublinclaimanten in het algemeen of eiser in het bijzonder een reëel risico bestaat op een behandeling in strijd met artikel 4 van het Handvest en artikel 3 EVRM .

Conclusie en gevolgen

Het beroep is gegrond. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit. De rechtbank ziet geen reden om de rechtsgevolgen van het besluit in stand te laten of zelf een beslissing te nemen. De rechtbank bepaalt dat verweerder een nieuw besluit moet nemen en daarbij rekening moet houden met deze uitspraak. De rechtbank geeft verweerder hiervoor zes weken.

Inhoudsopgave

5. 26-02-2024, Rb Amsterdam, NL23.36179, beroep gegrond [Dublin-Bulgarije; opvangvoorzieningen; rechtsbijstand]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat, nu de Afdeling niet op de omstandigheden in de opvangcentra is ingegaan, verweerder niet met verwijzing naar de Afdelingsuitspraak van 16 augustus 2023 en zonder nadere motivering kan stellen dat ten aanzien van Bulgarije met betrekking tot het niveau en de omstandigheden in de opvangcentra van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan. Verweerder heeft de aangevoerde landenformatie en de persoonlijke ervaringen van eiser onvoldoende meegenomen in de beoordeling.

Nu uit het AIDA-rapport blijkt dat vreemdelingen pas rechtsbijstand toegewezen krijgen ná het instellen van het beroep, komt de rechtbank tot de conclusie dat, in tegenstelling tot wat de Afdeling eerder heeft geoordeeld, niet wordt voldaan aan artikel 20 en 21 van de Procedurerichtlijn. Dat NGO's vreemdelingen kunnen helpen met het instellen van beroep doet daar niet aan af. Daarmee is immers geen sprake van Bulgarije die ervoor zorgt dat vreemdelingen kosteloze rechtsbijstand wordt geboden.

Eiser heeft de Afghaanse nationaliteit en hij heeft op 28 juli 2023 een asielaanvraag in Nederland ingediend. Uit Eurodac is gebleken dat eiser op 5 juli 2023 in Bulgarije, op 22 juli 2023 in Oostenrijk en op 25 juli 2023 in Duitsland een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. Verweerder heeft het bestreden besluit gebaseerd op artikel 30, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000. Daarin staat dat een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd niet in behandeling wordt genomen als op grond van de Dublinverordening is vastgesteld dat een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling daarvan. In dit geval heeft Nederland bij Bulgarije een verzoek om terugname gedaan. Bulgarije heeft dit verzoek op 14 september 2023 aanvaard.

Eiser kan zich niet vinden in het bestreden besluit. Hij voert als eerste aan dat er concrete aanwijzingen zijn dat Bulgarije zijn internationale verplichtingen niet nakomt en een overdracht aan Bulgarije strijdig is met artikel 3 EVRM dan wel artikel 4 van het Handvest. Volgens eiser kan niet worden volstaan met de verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 16 augustus 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3133, omdat de Afdeling niet is ingegaan op de omstandigheden in de opvangcentra in Bulgarije en het verlenen van rechtsbijstand.

Mag verweerder ten aanzien van Bulgarije uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel?

Tussen partijen is in geschil of sprake is van systeemfouten in de Bulgaarse asielprocedure, met name in de omstandigheden in de opvangvoorzieningen en het verlenen van rechtsbijstand, die de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken in de zin van het Jawo arrest. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 16 augustus 2023 geoordeeld dat in het geval van Dublinoverdrachten naar Bulgarije in beginsel van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag worden uitgegaan. Daarbij heeft de Afdeling overwogen dat er geen aanknopingspunten zijn dat Dublinclaimanten bij terugkeer naar Bulgarije geen toegang hebben tot opvang. Ook heeft de Afdeling in haar uitspraak van 16 oktober 2023 geoordeeld dat Bulgarije in lijn met artikel 20 en 21 van de Procedurerichtlijn handelt.

Opvangvoorzieningen

De rechtbank stelt vast dat de Afdeling zich in de uitspraak van 16 augustus 2023 enkel heeft uitgelaten over de toegang tot de opvangcentra in Bulgarije en zich dus niet heeft uitgelaten over het niveau en de omstandigheden in die opvangcentra. Dit heeft verweerder ook op zitting erkend. Deze rechtbank, zittingsplaats Zwolle, heeft in de uitspraken van 26 april 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:1502, 23 mei 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:1829 en 3 oktober 2023, NL23.20061, geoordeeld dat in de opvangcentra fundamentele systeemfouten zijn gelegen die de bijzondere drempel van zwaarwegendheid zoals bedoeld in het arrest Jawo hebben bereikt.

Uit het AIDA-rapport van februari 2022 volgt immers dat de omstandigheden in de meeste opvangcentra overweldigend ondermaats ('overwhelmingly substandard') zijn. Behalve in de Vrazhdebna opvang en twee safe-zones voor onbegeleide kinderen, ervaren alle andere opvangcentra problemen met hun infrastructuur en wordt nagelaten te voorzien in basisbehoeften, waaronder watervoorzieningen, hygiëne en adequate voorzieningen voor persoonlijke en algemene ruimtes. Ondanks de maatregelen die zijn getroffen om ongedierte in de opvangcentra te bestrijden, heeft dit niet geleid tot verbeteringen. Het niveau van de opvangcentra in Bulgarije ligt daarom onder of op de minimum standaard. Deze conclusie wordt ook getrokken in het AIDA-rapport van maart 2023, waaruit volgt dat de situatie niet is verbeterd.

De rechtbank overweegt dat eiser daarbij ook zelf heeft ervaren dat de opvangvoorzieningen in Bulgarije ondermaats zijn. Hij heeft één maand verbleven in een locatie waar hij niet naar buiten kon, in een kamer zonder sanitaire voorzieningen. Af en toe mocht hij wandelen op de gang en kon hij naar het toilet. De overige tijd moest hij zijn behoeften in een zakje doen. Medische zorg en (juridische) bijstand was volgens eiser niet toegankelijk.

De rechtbank is van oordeel dat, nu de Afdeling niet op de omstandigheden in de opvangcentra is ingegaan, verweerder niet met verwijzing naar de Afdelingsuitspraak van 16 augustus 2023 en zonder nadere motivering kan stellen dat ten aanzien van Bulgarije met betrekking tot het niveau en de omstandigheden in de opvangcentra van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan. Verweerder heeft de aangevoerde landenformatie en de persoonlijke ervaringen van eiser onvoldoende meegenomen in de beoordeling. De rechtbank sluit zich voor de verdere motivering aan bij de motivering van de hierboven genoemde uitspraken van deze rechtbank, zittingsplaats Zwolle.

Rechtsbijstand

Eiser heeft vervolgens met landeninformatie en eigen ervaringen onderbouwd dat rechtsbijstand in Bulgarije pas wordt verleend nádat een asielaanvraag is afgewezen en beroep is ingesteld. Volgens eiser behoort het instellen van beroep ook tot de beroepsprocedure en het opstellen van de vereiste processtukken, zoals vermeldt in artikel 20 van de Procedurerichtlijn.

Verweerder heeft op zitting toegelicht dat in Bulgarije toegang tot rechtsbijstand bestaat conform artikel 20 van de procedurerichtlijn omdat NGO's vreemdelingen kunnen helpen met het instellen van beroep en daarna hebben vreemdelingen in Bulgarije recht op rechtsbijstand. De rechtbank stelt vast dat het opstellen van de vereiste processtukken in ieder geval valt onder de rechtsbijstand waar vreemdelingen op grond van artikel 20 van de Procedurerichtlijn recht op hebben.

De rechtbank overweegt dat verweerder onvoldoende heeft betwist dat het instellen van beroep niet valt onder het 'opstellen van de vereiste processtukken'. Nu uit het AIDA-rapport blijkt dat vreemdelingen pas rechtsbijstand toegewezen krijgen ná het instellen van het beroep, komt de rechtbank tot de conclusie dat, in tegenstelling tot wat de Afdeling eerder heeft geoordeeld, niet wordt voldaan aan artikel 20 en 21 van de Procedurerichtlijn. Dat NGO's vreemdelingen kunnen helpen met het instellen van beroep doet daar niet aan af. Daarmee is immers geen sprake van Bulgarije die ervoor zorgt dat vreemdelingen kosteloze rechtsbijstand wordt geboden. Verweeders argument dat hierover geklaagd moet worden bij de Bulgaarse autoriteiten slaagt niet. Eiser heeft immers verklaard over de situatie in de opvangcentra in Bulgarije, waar hij verbleef in een locatie waar hij niet naar buiten kon en er geen toegang was tot (juridische) bijstand. In een dergelijke situatie kan niet van hem worden verwacht, dat hij moet klagen bij de Bulgaarse autoriteiten. Eiser kan immers ook geen gebruikmaken van rechtsbijstand om hem te helpen met het indienen van een klacht.

Het bestreden besluit is naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende zorgvuldig voorbereid en ook onvoldoende gemotiveerd. Niet is gebleken dat verweerder nader onderzoek heeft gedaan naar de situatie in Bulgarije met betrekking tot de omstandigheden in de opvangvoorzieningen en het verlenen van rechtsbijstand. De verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 16 augustus 2023 acht de rechtbank in dat kader onvoldoende, omdat de Afdeling zich in die uitspraak niet over de opvangomstandigheden heeft uitgelaten. De verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 16 oktober 2023 wordt eveneens niet gevolgd nu de Afdeling niet heeft onderkend dat vreemdelingen in Bulgarije pas na het instellen van beroep toegang krijgen tot rechtsbijstand en dit in strijd is met artikel 20 van de Procedurerichtlijn. De beroepsgrond slaagt.

Was er aanleiding voor verweerder om de aanvraag op grond van artikel 17 van de Dublinverordening in behandeling te nemen?

De rechtbank is van oordeel van verweerder in dit specifieke geval onvoldoende heeft gemotiveerd waarom in de door eiser aangevoerde omstandigheden geen aanleiding bestaat om eisers asielaanvraag aan zich te trekken. Verweerder moet in dat kader beoordelen of sprake is van bijzondere individuele omstandigheden waardoor een overdracht van bijzondere hardheid getuigt.

Verweerder heeft het geheel van omstandigheden onvoldoende kenbaar betrokken bij zijn beoordeling en daarmee onvoldoende gemotiveerd waarom in deze omstandigheden geen aanleiding wordt gezien om de aanvraag van eiser toch in behandeling te nemen. De enkele stelling in het besluit dat deze omstandigheden niet dusdanig bijzonder zijn, omdat kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en dat eiser zich bij verdragsschendingen moet beklagen bij de Bulgaarse

autoriteiten, acht de rechtbank een onvoldoende en niet op deze zaak toegespitste motivering. Verweerder heeft nagelaten kenbaar en inzichtelijk in te gaan op de door eiser aangevoerde omstandigheden. De beroepsgrond slaagt.
Conclusie: het beroep is gegrond.

Inhoudsopgave

6. 19-04-2024, Rb Groningen, NL24.271, Nigeria, beroep gegrond [bescherming in Italië; vertaling]

Reden signalering: Eiseres betwist dat zij subsidiaire bescherming heeft in Italië en stelt zich op het standpunt dat bij gebrek aan een officiële vertaling van de brief van de Italiaanse autoriteiten dit ook niet uit die brief kan worden afgeleid. De rechtbank constateert dat verweerder verder enkel Google Translate heeft gebruikt en daarmee geen gebruik heeft gemaakt van een officiële vertaling en omdat er volgens verweerder sprake is van een vergissing of schrijffout daar waar de Italiaanse autoriteiten refereren aan de Zwitserse autoriteiten, zijn er naar het oordeel van de rechtbank concrete aanknopingspunten voor twijfel aan conclusie van verweerder dat (ook) aan eiseres subsidiaire bescherming is verleend. Verweerder had dat niet enkel op de brief met het V:nummer van de partner van eiseres kunnen baseren zonder dat bij de Italiaanse autoriteiten verifiëren.

Eiseres heeft aan haar asielaanvraag ten grondslag gelegd, voor zover thans van belang, dat zij in Libië er achter kwam dat zij haar land Nigeria uit is gesmokkeld en in Libië is verkocht aan de mensensmokkelaar. Op 26 oktober 2016 is eiseres in Italië aangekomen. Daar heeft zij bijna zeven jaar in de prostitutie moeten werken. Toen zij merkte dat zij zwanger was is zij samen met haar partner Italië ontvlucht. Op 20 juni 2023 zijn eiseres en haar partner Nederland ingereisd. Op 5 augustus 2023 is hun zoon geboren.

De staatssecretaris heeft in het voornemen, dat deel uitmaakt van het bestreden besluit, overwogen dat uit informatie blijkt dat eiseres in Italië internationale bescherming heeft. Dat de eventuele geldigheidsduur van de door Italië verleende internationale bescherming is verlopen, betekent niet dat de asielstatus is vervallen. Eiseres geeft geen concrete aanwijzingen of aanknopingspunten om aan te nemen dat de subsidiaire beschermingsstatus is ingetrokken of beëindigd.

In het bestreden besluit is de staatssecretaris ingegaan op dat wat eiser in de zienswijze naar voren heeft gebracht. Zoals in het voornemen is verwoord, is uit een recente brief van de Italiaanse autoriteiten (d.d. 14 november 2023) gebleken dat eiseres in Italië subsidiaire bescherming heeft, aldus het besluit.

Eiseres is het niet eens met het besluit en heeft beroep ingediend. Zij betwist dat zij subsidiaire bescherming heeft in Italië en stelt zich op het standpunt dat bij gebrek aan een officiële vertaling van de brief van 14 november 2023 dit ook niet uit die brief kan worden afgeleid.

De rechtbank heeft verweerder bij brief van 25 januari 2024 vragen gesteld. Aanleiding daartoe was een brief in het dossier van eiseres van 23 oktober 2023 aan de Italiaanse autoriteiten. In die brief wordt het referentienummer 2934259064 genoemd, zijnde het V:nummer van eiseres. Verweerder vraagt in die brief of eiseres een verblijfsvergunning heeft in Italië en of eiseres en haar zoon toestemming hebben om Italië (weer) in te reizen. De rechtbank wilde weten wat het antwoord is geweest op die specifieke brief. Daarnaast heeft de rechtbank gevraagd om een toelichting waarom in het stuk van 14 november 2023, met kenmerk 2934259073 de "Le Autorita Svizzera" wordt genoemd.

Verweerder heeft bij brief van 29 januari 2024 gereageerd. Ten aanzien van de tweede vraag heeft verweerder aangegeven dat bij de besluitvorming gebruik is gemaakt van "Google Translate" met het volgende resultaat. "De Zwitserse autoriteiten hebben verzocht om overname op het nationale grondgebied van het bovengenoemde gezin. De burger is houder van een door het hoofdbureau van politie van Frosinone afgegeven verblijfsvergunning voor subsidiaire bescherming en heeft dus een titel op grond waarvan hij naar het nationale grondgebied kan terugkeren. Gezien de kwetsbaarheid van de gezinseenheid is de toestemming tot overbrenging opgeschort in afwachting van de vraag of in dit geval aan de voorwaarden voor plaatsing in een structuur van het SAI-systeem is voldaan." Verweerder gaat uit van een vergissing of schrijffout daar waar de Italiaanse autoriteiten refereren aan de Zwitserse autoriteiten. Verweerder acht het aannemelijk, dat de Italiaanse autoriteiten – kennelijk -

hier de “Nederlandse autoriteiten” voor ogen hebben gehad. Voor wat betreft de eerste vraag wijst verweerder op het eerder ingediende stuk van 14 november 2023.

De rechtbank stelt vast dat verweerder ten aanzien van voornoemde brief van 23 oktober 2023 met het referentienummer van eiseres heeft aangegeven dat het antwoord is vervat in de brief van 14 november 2023. De rechtbank leidt daaruit af dat de stelling van verweerder dat eiseres subsidiaire bescherming geniet in Italië op deze brief is gebaseerd. Dit is ter zitting ook bevestigd door verweerder. De rechtbank stelt voorts vast dat verweerder deze brief niet officieel ter vertaling heeft aangeboden. Ter zitting is desgevraagd toegelicht dat verweerder er van uitgaat dat deze brief ook ziet op de subsidiaire bescherming van eiseres, omdat haar naam daarin ook genoemd staat. In deze laatste brief wordt echter, zo constateert de rechtbank, alleen het V-nummer van de partner van eiseres genoemd. In zoverre is er geen specifiek antwoord ten aanzien van eiseres en daarmee is er geen antwoord op de vraag of zij (ook) subsidiaire bescherming heeft.

Verder stelt de rechtbank vast (die ter zitting bij partijen bij monde van de behandelend rechter heeft aangegeven dat deze het Italiaans tot op zekere hoogte machtig is), hoewel eiseres en haar zoon in de brief van 14 november 2023 met naam en geboortedatum worden genoemd, dat er in die brief “moglie” staat wat “echtgenote” betekent, terwijl niet in geschil is dat eiseres en haar partner niet zijn getrouwd. Verder staat in de brief “figlia” wat dochter betekent terwijl eiseres een zoon heeft met haar partner. Tot slot staat er in de brief “Il cittadino” wat burger betekent, terwijl de brief, zo stelt verweerder, ook ziet op eiseres, zodat het in de rede had gelegen dat de Italiaanse autoriteiten de meervoudsvorm van burger zouden hebben gebruikt. De rechtbank heeft dit ter zitting ook met partijen besproken. Omdat verweerder verder enkel Google Translate heeft gebruikt en daarmee geen gebruik heeft gemaakt van een officiële vertaling en omdat er volgens verweerder sprake is van een vergissing of schrijffout daar waar de Italiaanse autoriteiten refereren aan de Zwitserse autoriteiten, zijn er naar het oordeel van de rechtbank concrete aanknopingspunten voor twijfel aan conclusie van verweerder dat (ook) aan eiseres subsidiaire bescherming is verleend. Verweerder had dat niet enkel op de brief van 14 november 2023 met het V-nummer van de partner van eiseres kunnen baseren zonder dat bij de Italiaanse autoriteiten verifiëren.

Daarom is de rechtbank van oordeel dat het besluit niet zorgvuldig tot stand is gekomen en in strijd is met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht waar is bepaald dat het bestuursorgaan bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis vergaart omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

Inhoudsopgave

7. 07-02-2024, ABRvS, 202102742/1/V1, hoger beroep vreemdeling gegrond [verzoek om heroverweging; ingangsdatum vergunning]

Reden signalering: Als de staatssecretaris een verzoek om heroverweging afwijst onder verwijzing naar een eerder besluit, dan moet de staatssecretaris wel uitleggen waarom de door de vreemdeling ingebrachte feiten en omstandigheden geen aanleiding geven om terug te komen van dat besluit. Door de staatssecretaris te volgen in zijn standpunt dat het eerdere besluit van 11 april 2017 niet evident onjuist was, is de rechtbank, evenals de staatsecretaris, eraan voorbijgegaan dat de vraag of het eerdere besluit evident onjuist was pas aan de orde komt nadat is beoordeeld of de door de vreemdeling aangevoerde feiten en omstandigheden grond bieden om terug te komen van het eerdere besluit. De rechtbank heeft niet onderkend dat de staatssecretaris die beoordeling ten onrechte achterwege heeft gelaten.

Bij besluit van 4 januari 2021 heeft de staatssecretaris een aanvraag van de vreemdeling om haar een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, ingewilligd. Bij uitspraak van 2 april 2021 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep ongegrond verklaard. Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling hoger beroep ingesteld.

De staatssecretaris heeft de opvolgende asielaanvraag van de vreemdeling van 20 februari 2020 ingewilligd met ingang van 20 februari 2020, geldig tot 20 februari 2025. De vreemdeling is het niet eens met de ingangsdatum. Bij brief van 31 december 2020 heeft de vreemdeling de staatssecretaris verzocht de opvolgende asielaanvraag ook aan te merken als een verzoek om heroverweging van een eerder besluit van 11 april 2017. Bij dat besluit is een eerdere asielaanvraag van de vreemdeling van

11 november 2016 niet in behandeling genomen, omdat Duitsland op grond van de Dublinverordening verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag. Met een uitspraak van de Afdeling van 21 juni 2017 staat het eerdere besluit van 11 april 2017 in rechte vast.

Aan het verzoek om heroverweging van het besluit van 11 april 2017 heeft de vreemdeling ten grondslag gelegd dat de staatssecretaris bij besluit van 26 september 2017 heeft vastgesteld dat zij op grond van artikel 20 van het VWEU en het arrest Chavez-Vilchez van het Hof van Justitie van 10 mei 2017, [ECLI:EU:C:2017:354](#), een verblijfsrecht heeft bij haar Nederlandse zoon, geboren op [geboortedatum] 2002. De vreemdeling betoogt dat zij ten tijde van het besluit van 11 april 2017 dat verblijfsrecht al had en dat de staatssecretaris ten onrechte geen analoge toepassing heeft gegeven aan de artikelen 12 en 19, eerste lid, van de Dublinverordening. Daarom moet de staatssecretaris terugkomen van zijn besluit van 11 april 2017. Verder stelt de vreemdeling dat de staatssecretaris bij brief van 24 november 2016 aan de Tweede Kamer heeft meegedeeld dat in Jemen een situatie als bedoeld in artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn bestaat. Ook daarom bestaat aanleiding voor de staatssecretaris om terug te komen van het besluit van 11 april 2017, aldus de vreemdeling.

De rechtbank heeft overwogen dat de staatssecretaris in het verweerschrift in beroep het standpunt heeft ingenomen dat hij in het besluit van 4 januari 2021 ten onrechte niet is ingegaan op het verzoek om heroverweging. Maar de rechtbank heeft aanleiding gezien dit motiveringsgebrek met toepassing van artikel 6:22 van de Awb te passeren, omdat niet gebleken is dat de vreemdeling hierdoor in haar belangen is geschaad. Volgens de rechtbank heeft de staatssecretaris de ingangsdatum van de verblijfsvergunning terecht vastgesteld op 20 februari 2020.

Daartoe heeft de rechtbank overwogen dat de staatssecretaris zich in het verweerschrift terecht op het standpunt heeft gesteld dat hij bij het eerdere besluit van 11 april 2017 niet is uitgegaan van evidente onjuistheden. Het besluit van 11 april 2017 staat in rechte vast. In dat besluit heeft de staatssecretaris de asielaanvraag niet inhoudelijk beoordeeld, terwijl hij dat in het besluit van 4 januari 2021 wel heeft gedaan. De staatssecretaris heeft zich volgens de rechtbank dan ook terecht en deugdelijk gemotiveerd op het standpunt gesteld dat hij, in tegenstelling tot de uitspraak van de Afdeling van 1 februari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:298](#), in dit geval twee verschillende afdoeningsgronden heeft toegepast en de staatssecretaris niet is teruggekomen van een eerder onrechtmatig besluit. Geen aanleiding bestaat dus om van de hoofdregel van artikel 44, tweede lid, van de Vw 2000 af te wijken. De rechtbank is, gelet op het voorgaande, van oordeel dat de staatssecretaris daarom geen aanleiding heeft hoeven zien om de verblijfsvergunning aan de vreemdeling te verlenen met ingang van 11 november 2016, de datum van de eerdere asielaanvraag.

De vreemdeling klaagt in de eerste grief dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris in het verweerschrift alsnog deugdelijk heeft gemotiveerd waarom hij niet is teruggekomen van het besluit van 11 april 2017 en dat hij de verblijfsvergunning terecht heeft verleend met ingang van 20 februari 2020. In de tweede grief klaagt de vreemdeling dat de rechtbank ten onrechte met toepassing van artikel 6:22 van de Awb het door haar in het besluit van 4 januari 2021 geconstateerde motiveringsgebrek heeft gepasseerd.

De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank het gebrek in het besluit van 4 januari 2021 ten onrechte heeft gepasseerd op grond van de door de staatssecretaris in het verweerschrift gegeven motivering. De staatssecretaris heeft in dat verweerschrift namelijk geoordeeld dat geen grond bestaat om het besluit van 11 april 2017 te heroverwegen. Daarbij is de staatssecretaris niet ingegaan op de door de vreemdeling aan het verzoek om heroverweging ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden. Maar als de staatssecretaris een verzoek om heroverweging afwijst onder verwijzing naar een eerder besluit, dan moet de staatssecretaris wel uitleggen waarom de door de vreemdeling ingebrachte feiten en omstandigheden geen aanleiding geven om terug te komen van dat besluit. Door de staatssecretaris te volgen in zijn standpunt dat het eerdere besluit van 11 april 2017 niet evident onjuist was, is de rechtbank, evenals de staatssecretaris, eraan voorbijgegaan dat de vraag of het eerdere besluit evident onjuist was pas aan de orde komt nadat is beoordeeld of de door de vreemdeling aangevoerde feiten en omstandigheden grond bieden om terug te komen van het eerdere besluit. De rechtbank heeft niet onderkend dat de staatssecretaris die beoordeling ten onrechte achterwege heeft gelaten.

Dat de staatssecretaris bij het eerdere besluit van 11 april 2017 de asielaanvraag van de vreemdeling niet inhoudelijk heeft beoordeeld, is, anders dan de rechtbank heeft overwogen, hierbij niet van belang. Ook aan dat besluit van 11 april 2017 lag een asielaanvraag ten grondslag en ook toen had de staatssecretaris de bevoegdheid die inhoudelijk te behandelen. Dat hij deze aanvraag niet in behandeling heeft genomen, staat er dus niet aan in de weg dat de vreemdeling nu alsnog heroverweging van dat besluit vraagt in die zin dat zij alsnog per 11 november 2016, de datum van de eerste asielaanvraag, verblijfsrecht krijgt. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is de uitspraak van 1 februari 2019 ook in dit geval van toepassing en staat artikel 44, tweede lid, van de Vw 2000 er niet aan in de weg om een verblijfsvergunning met een eerdere ingangsdatum dan het verzoek om heroverweging te verlenen.

Uit wat hiervoor is overwogen volgt dat de rechtbank ten onrechte aanleiding heeft gezien om met toepassing van artikel 6:22 van de Awb het besluit van 4 januari 2021 in stand te laten.

De grieven slagen.

Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd. Het beroep is gegrond. Het besluit van 4 januari 2021 wordt vernietigd. Bij het nemen van het nieuwe besluit moet de staatssecretaris beoordelen of de aan het verzoek om heroverweging ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden aanleiding vormen om de ingangsdatum van de aan de vreemdeling verleende verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te heroverwegen. De staatssecretaris moet de proceskosten vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank zittingsplaats Groningen, van 2 april 2021 in zaak nr. NL21.1052;
- III. verklaart het beroep gegrond;

Inhoudsopgave

8. 21-02-2024, Rb Utrecht, NL24.2330, Ethiopië, beroep ongegrond [Tigray; discriminatie; twitterberichten]

Reden signalering: Verweerder heeft op de zitting toegelicht dat het meest recente ambtsbericht van Ethiopië van januari 2024 bevestigt dat de veiligheidssituatie voor Tigreeërs aanzienlijk verbeterd is. Burgers die tot de Tigray bevolkingsgroep horen kunnen weer redelijk normaal functioneren in Ethiopië. Dit geldt ook voor de regio Tigray waar de strijdende partijen op 2 november 2022 een staakt-het-vuren- zijn overeengekomen. De rechtbank overweegt dat verwijzing naar de overlegde stukken eiser niet kan helpen. Verweerder heeft op de zitting terecht gesteld dat uit de overgelegde stukken blijkt dat in bepaalde gebieden in de Tigray regio sprake is van onveilige leefomstandigheden en mensenrechtenschendingen, namelijk West Tigray en bij de grens bij Eritrea. Volgens verweerder geldt dit niet voor Mek'ele, welke plaats als de vaste verblijfplaats van eiser kan worden beschouwd, gelet op het feit dat hij daar is opgegroeid en voor lange tijd daar heeft gewoond. Anders dan eiser, is de rechtbank van oordeel dat verweerder in het bestreden besluit toereikend heeft gemotiveerd waarom ongeloofwaardig wordt geacht dat eiser in de negatieve aandacht staat van de Ethiopische autoriteiten vanwege zijn geposte berichten op twitter. Niet ten onrechte heeft verweerder betekenis toegekend aan de omstandigheid dat eiser het twitteraccount onder zijn eigen naam gebruikt, hij de hoogste autoriteit in Ethiopië (de president) tagt in zijn berichten, maar eiser tijdens het nader gehoor heeft verklaard dat hij hierdoor nooit problemen heeft ondervonden in de vorm van persoonlijke reacties, berichten en dergelijke. Verweerder heeft zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat de enkele keer dat gereageerd is op een twitterbericht van eiser – welke reactie niet te herleiden is tot iemand van de autoriteiten – afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van de gestelde problemen.

Eiser stelt van Ethiopische nationaliteit te zijn en heeft op 15 oktober 2022 een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend. Verweerder heeft met het bestreden besluit van 16 januari 2024 deze aanvraag in de algemene procedure afgewezen als ongegrond.

Eiser legt aan zijn asielaanvraag het volgende ten grondslag. Eiser is opgegroeid in Mek'ele. Eiser behoort tot de Tigray en verklaart dat hij wordt gediscrimineerd vanwege zijn etnische afkomst. De fabriek van de vader van eiser is verwoest. Eiser heeft een mail overgelegd waaruit blijkt dat hij door een collega is gediscrimineerd op de werkvloer. Eiser verklaart ook dat hij als landverrader wordt gezien wegens het verlaten van het land terwijl hij werkzaam was voor luchtvaartmaatschappij Ethiopian Airlines. Eiser verwijst hierbij naar een onderzoek naar wapenvervoer door de luchtvaartmaatschappij, waarvan eiser via derden op de hoogte was. Eiser staat in de negatieve aandacht van de autoriteiten. Eiser verklaart verder dat zijn ouders tot drie keer toe bezocht zijn door de autoriteiten, op zoek naar eiser. Eiser verklaart dat hij voor zijn vertrek uit Ethiopië zijn aandelen veilig wilde stellen en hij heeft hiertoe een poging gedaan door een valse identiteitskaart te gebruiken wegens zijn angst voor discriminatie. Het gebruik van de valse identiteitskaart werd door een medewerker van het administratiekantoor opgemerkt en deze medewerker dreigde eiser aan te geven bij de politie. Eiser heeft op 1 oktober 2022 Ethiopië verlaten, uit angst opgepakt te worden door de autoriteiten en te worden mishandeld.

Het asielrelaas van eiser bevat volgens verweerder de volgende relevante elementen: 1. Identiteit, nationaliteit en herkomst; 2. Discriminatie vanwege etnische afkomst (Tigray); 3. Problemen vanwege werkzaamheden voor luchtvaartmaatschappij Ethiopian Airlines; 4. Problemen wegens ingenomen valse identiteitskaart door overheidsinstantie.

De eerste twee relevante elementen acht verweerder geloofwaardig. Het derde relevante element acht verweerder ongeloofwaardig, omdat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij in de negatieve aandacht van de autoriteiten van Ethiopië staat. Het vierde relevante element acht verweerder ongeloofwaardig, omdat niet aannemelijk is gemaakt dat eiser buitenproportioneel zwaar gestraft zal worden.

Eiser stelt zich op het standpunt dat verweerder, met het besluit 18 april 2023, ten onrechte heeft besloten om Tigray niet langer als risicogroep aan te merken. Eiser stelt dat het besluit van verweerder achterhaald is. Via diverse internationale nieuwskanalen wordt informatie gedeeld over de zeer onveilige leefomstandigheden van Tigray. Eiser verwijst naar (nieuws)artikelen en stukken over de situatie in de regio Tigray in Ethiopië sinds het sluiten van het vredesverdrag op 2 november 2022. Volgens eiser blijkt daaruit dat de situatie in de regio Tigray in Ethiopië óók na het vredesverdrag zeer zorgwekkend is vanwege straffeloosheid en getolereerde mensenrechtenschendingen.

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder tot de beleidswijziging kunnen komen. De beleidswijziging is gebaseerd op het Algemeen Ambtsbericht Ethiopië van 30 november 2022 en aanvullende landeninformatie die als bijlage is gevoegd bij de brief van de Staatssecretaris van 18 april 2023. Op 2 november 2022 is tussen de strijdende partijen in Ethiopië een vredesverdrag ondertekend. De veiligheidssituatie is sinds het ondertekenen van dit vredesverdrag aanzienlijk verbeterd voor etnische Tigreeërs. Verweerder heeft op de zitting toegelicht dat het meest recente ambtsbericht van Ethiopië van januari 2024 bevestigt dat de veiligheidssituatie voor Tigreeërs aanzienlijk verbeterd is. Burgers die tot de Tigray bevolkingsgroep horen kunnen weer redelijk normaal functioneren in Ethiopië. Dit geldt ook voor de regio Tigray waar de strijdende partijen op 2 november 2022 een staakt-het-vuren- zijn overeengekomen.

De rechtbank overweegt dat verwijzing naar de overlegde stukken eiser niet kan helpen. Verweerder heeft op de zitting terecht gesteld dat uit de overgelegde stukken blijkt dat in bepaalde gebieden in de Tigray regio sprake is van onveilige leefomstandigheden en mensenrechtenschendingen, namelijk West Tigray en bij de grens bij Eritrea. Volgens verweerder geldt dit niet voor Mek'ele, welke plaats als de vaste verblijfplaats van eiser kan worden beschouwd, gelet op het feit dat hij daar is opgegroeid en voor lange tijd daar heeft gewoond. Eiser heeft op de zitting betwist dat het in Mek'ele veilig is, maar heeft die betwisting niet onderbouwd.

De rechtbank is verder van oordeel dat verweerder zich niet ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt, dat hij bij terugkeer naar Ethiopië vanwege de discriminatie ernstig beperkt zal worden in zijn bestaansmogelijkheden. Verweerder heeft bij de beoordeling mogen betrekken dat eiser heeft verklaard dat hij altijd toegang heeft gehad tot medische zorg. Verweerder heeft ook relevant mogen vinden dat eiser verschillende schooldiploma's heeft

overgelegd waaruit blijkt dat hij de mogelijkheid heeft gehad en benut om scholing te volgen. Ook is eiser voor verschillende werkgevers - waaronder Ethiopian Airlines - werkzaam geweest in Ethiopië. In zoverre slaagt het betoog van eiser niet.

Verder voert eiser aan dat hij aannemelijk heeft gemaakt dat hij problemen heeft ondervonden vanwege zijn werkzaamheden voor de luchtvaartmaatschappij Ethiopian Airlines. Eiser betoogt dat hij in de negatieve aandacht van de autoriteiten van Ethiopië staat. Volgens eiser wordt hij als landverrader gezien wegens het verlaten van het land terwijl hij werkzaam was voor luchtvaartmaatschappij Ethiopian Airlines en op de hoogte was van illegale wapentransporten. De rechtbank is van oordeel dat verweerder in het bestreden besluit deugdelijk heeft gemotiveerd dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij in de negatieve aandacht van de autoriteiten van Ethiopië staat wegens de verdenking van landverraad. Verweerder heeft niet ten onrechte overwogen dat eiser het land heeft kunnen verlaten met zijn eigen persoonlijke beveiligingspas en via de luchthaven van Addis Abeba, waar hij zelf werkzaam was. Niet valt in te zien dat eiser gekozen heeft om op deze manier het land te verlaten terwijl hij gezocht zou worden voor vertrek. Eisers verklaring dat hij hulp heeft gehad van twee collega's en dat hij in het beveiligde gebied kon komen met zijn persoonlijke beveiligingspas heeft verweerder onvoldoende mogen vinden. Niet ten onrechte heeft verweerder overwogen dat eisers stelling, dat hij verdacht wordt van landverraad, gebaseerd is op een aanname. Verweerder heeft daarbij mogen betrekken dat eiser zelf heeft verklaard dat zijn naam niet in een artikel wordt genoemd waarin de overheid namen heeft gepubliceerd van oud-medewerkers die uit Ethiopië gevlucht zijn omdat zij gezien worden als landverraders. Ook heeft verweerder niet ten onrechte overwogen dat eiser heeft verklaard dat hij van het wapenvervoer enkel op de hoogte was omdat hij dit van vrienden heeft gehoord. Wisselende verklaringen

Eiser voert verder aan dat verweerder hem ten onrechte heeft tegengeworpen dat hij wisselende verklaringen heeft gegeven, nu dat te maken heeft met de vertaling door de tolk. Daarbij stelt eiser zich op het standpunt dat een enkele wisselende verklaring geen afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van zijn relaas.

Dit betoog slaagt niet. Uit Werkinstructie 2014/10 volgt dat van de vreemdeling een deugdelijke verklaring mag worden verwacht als hij in de correcties en aanvullingen op een eerdere verklaring terugkomt. Eiser heeft in het nader gehoor verklaard dat hij voor zijn vertrek uit Ethiopië niet gezocht werd, maar in de correcties en aanvullingen stelt eiser dat hij voor zijn vertrek uit Ethiopië wel al gezocht werd. Eisers verklaring dat de wijziging van zijn antwoord te maken heeft met de vertaling van de tolk is niet afdoende. Eiser heeft immers op pagina 7 van het nader gehoor verklaard de tolk goed te verstaan en te begrijpen. Op grond van het voorstaande heeft verweerder zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat de wisselende verklaringen afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van het derde relevante element.

Twitter berichten

Eiser voert aan dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd dat niet aannemelijk is dat hij sinds zijn politieke activiteiten in Nederland in de negatieve aandacht staat van de autoriteiten. Sinds zijn verblijf in Nederland heeft eiser vijf berichten op twitter gepost waarin hij zijn gedachten over en kritiek op de overheid van Ethiopië uit. Verweerder kan niet volstaan met de motivering dat de enkele reactie op het twitterbericht van eiser niet te herleiden is tot iemand van de autoriteiten in Ethiopië. Eiser heeft in Nederland ook een petitie geschreven aan ICHREE om diegenen die deelnamen aan de oorlog ter verantwoording te roepen met de hoop dat onderzoek naar hen gedaan zal worden. Eiser verwijst onder meer naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling)1 van 17 januari 2024. Volgens eiser dient verweerder gelet op deze uitspraak inzichtelijk te maken op welke wijze het onderzoek naar en de beoordeling van de door eiser gestelde politieke overtuiging en de daaruit volgende vrees voor vervolging plaatsvindt, nu eiser stelt bij terugkeer te vrezen voor vervolging wegens zijn politieke activiteiten in Nederland. Daarbij stelt eiser dat verweerder onvoldoende heeft betrokken dat zijn ouders drie keer bezocht zijn door de autoriteiten omdat zij op zoek zijn naar eiser.

Anders dan eiser, is de rechtbank van oordeel dat verweerder in het bestreden besluit toereikend heeft gemotiveerd waarom ongeloofwaardig wordt geacht dat eiser in de negatieve aandacht staat

van de Ethiopische autoriteiten vanwege zijn geposte berichten op twitter. Niet ten onrechte heeft verweerder betekenis toegekend aan de omstandigheid dat eiser het twitteraccount onder zijn eigen naam gebruikt, hij de hoogste autoriteit in Ethiopië (de president) tagt in zijn berichten, maar eiser tijdens het nader gehoor heeft verklaard dat hij hierdoor nooit problemen heeft ondervonden in de vorm van persoonlijke reacties, berichten en dergelijke. Verweerder heeft zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat de enkele keer dat gereageerd is op een twitterbericht van eiser – welke reactie niet te herleiden is tot iemand van de autoriteiten – afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van de gestelde problemen. Eiser heeft niet verklaard dat hij in Ethiopië door wil gaan met het posten van twitterberichten. Eiser heeft op zitting verklaard dat hij inmiddels een aantal twitterberichten heeft verwijderd. Het betoog van eiser dat verweerder onvoldoende heeft betrokken dat zijn ouders drie keer bezocht zijn door de autoriteiten faalt. Blijkens pagina 10 van het nader gehoor heeft eiser verklaard dat de troepen drie keer na zijn vertrek “ons huis” zijn binnengekomen en het huis doorzochten, omdat eiser gebruik maakte van een vals document. Eiser zelf legt in zijn verklaring tijdens het nader gehoor dus geen verband met het plaatsen van berichten op twitter. Gelet op wat hiervoor is overwogen kan verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 17 januari 2024 eiser niet helpen. Ook in zoverre slaagt het betoog van eiser dus niet.

Eiser voert verder aan dat verweerder ten onrechte ongeloofwaardig heeft geacht dat hij in de negatieve aandacht van de autoriteiten staat in verband met het gebruik van een vervalste identiteitskaart.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder niet aannemelijk heeft hoeven vinden dat eiser in de negatieve aandacht staat wegens het gebruik van een vervalste identiteitskaart. Verweerder heeft daarbij van belang mogen vinden dat eiser heeft verklaard niet te weten of er aangifte tegen hem is gedaan. Ook heeft verweerder van belang mogen vinden dat in Ethiopië identiteitskaarten makkelijk te vervalsen zijn en dat bekend is dat dit ook veel gebeurt. Verder heeft verweerder er terecht op gewezen dat het gebruiken van een valse identiteitskaart een commuun delict is, dat ook in Nederland strafbaar is. Eiser heeft niet aannemelijk gemaakt dat hem hiervoor in Ethiopië een onevenredig zware bestraffing te wachten staat. Het betoog slaagt niet.

Inhoudsopgave

Contact

Als u informatie heeft die nuttig zou kunnen zijn voor andere rechtsbijstandverleners op de AC's, vernemen we dat graag. We kunnen het dan opnemen in de Signalering.

AC Contactpersoon Advocatuur(ACCA)

Monique Muller m.muller@mulleradvocatengouda.nl
Hans Eizenga info@advocaateizenga.nl

Juridisch Coördinatoren

Eddy Sluiter e.sluiter@rvr.org
Michelle van de Scheur m.vdscheur@rvr.org
Alinda Zoetbrood a.zoetbrood@rvr.org

Met algemene vragen over zaken gerelateerd aan het AC-proces kunt u terecht bij :
juridischcoördinatorenasiel@rvr.org

Documentalist

AC

E-mail

Tabitha Maat	Den Bosch	tmaat@vluchtelingenwerk.nl
Nissan Atalay	Schiphol	natalay@vluchtelingenwerk.nl
Mimoun Koubaa	Ter Apel	mkoubaa@vluchtelingenwerk.nl
Anouk Ayhan	Zevenaar	aayhan@vluchtelingenwerk.nl

De documentaristen zijn in ieder geval altijd te bereiken via: documentaristen@vluchtelingenwerk.nl

Adres- en contactgegevens van de balies van de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand op de AA-locaties :

AC Schiphol
Duizendbladweg 100,
1171 VA BADHOEVEDORP
Tel.: 088 – 07 54215
e-mail: acschiphol@rvr.org

AC Ter Apel
Ter Apelerven 3,
9561 MC, TER APEL
Tel.: 088 – 04 39930
e-mail: acterapel@rvr.org

AC Den Bosch
Leeghwaterlaan 16
5223 BA DEN BOSCH
Tel.: 088 – 04 37819 / 18
e-mail: acdenbosch@rvr.org

AC Zevenaar
Ringbaan-Zuid 2a
6905DB ZEVENAAR
Tel.: 088 – 04 31571 / 72
e-mail : aczevenaar@rvr.org

AC Budel
Randweg-Oost 32
6021 PB Budel Cranendonck
Tel.: 088 – 04 31171 / 72
e-mail: acbudel@rvr.org

Inschrijvingsvoorwaarden

In de [inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2023](#) staan in [Bijlage 2](#) de specialisatievereisten voor asiel- en vluchtelingenrecht en in [Bijlage 2A](#) de Distributieregeling AC. De **Best Practice Guide Asiel** bevat de minimumnormen voor het verlenen van zorgvuldige en adequate rechtsbijstand in asielzaken.